

Risa-konsernet

RONGAREN

INFORMASJONBLAD FRA RISA-KONSERNET • NR. 36 – JUNI 2010 • 15. ÅRGANG

Vant rettssakene
Side 8

ReCon-rekord
Side 11

Risa i vinden
Side 32-33

Møt
Ståle Kyllingstad
Side 40-41

Glade
privathager
Side 48-49

Fast grunn i
«sumpen»
Side 54-55

HMS i praksis

Side 10

Risa-konsernet

Postboks14, Bjorhaugslettå,
4367 Nærbø.
Telefon: 51 79 13 00
post@risa.no

Holt Risa AS

Postboks 14, Bjorhaugslettå,
4367 Nærbø.
Telefon: 35 56 93 90
Avdeling Øst:
Postboks 1730, Vestsida,
3998 Porsgrunn.
Telefon: 35 93 39 50
post@holtrisa.no

Jærbetong AS

Gudmestadveien 371,
4365 Nærbø.
Telefon: 51 79 18 00
post@jaerbetong.no

Risa AS

Postboks 14, Bjorhaugslettå,
4367 Nærbø.
Telefon: 51 79 13 00
post@risa.no

AS Betong

Administrasjon:
Postboks 55, Snekkerveien 28,
4321 Sandnes.
Produksjon:
Skurvemarka 1
4330 Ålgård
Telefon: 51 60 52 00
post@betong.no

Bjørns hage og anlegg AS

Postboks 222, Bjorhaugslettå,
4367 Nærbø.
Telefon: 51 79 95 55
post@bha.no

FORSIDEBILDET: Den mest avanserte betong-pumpebil til Jærbetong, en Mercedes Benz Actros lastebil påmontert en betongpumpe av typen Putzmeister BSF 36.16 H, fotografert på jobb i det nye byggefeltet Motlandsmarka på Nærbø.

«Rongaren» er Risa-konsernets internmagasin, og kommer ut to ganger i året.

Tobias, Håkon og Georg Risa vokste opp på Rangen («Rongjå») i Nærbø. Da de startet som «spadeentreprenører» for snart 60 år siden, fikk de kjennetnavnet «rongarane». Derfor heter bladet vårt «Rongaren».

Innholdsfortegnelse

	s 3-9
JÆRBETONG	s 10-16
RISA	s 17-37
	s 38-46
	s 47-51
HOLT RISA	s 52-55

Læring gjennom erfaring

Etter fem år som eier av Risa-konsernet, er det mange og bratte erfaringskurver som er besteget.

Risa-konsernet er nå omorganisert, som også får følger for konsernadministrasjonen. Hovedfokus for konsernet vil i tiden fremover bli økonomistyring, og Astor Nyborg går av som konserndirektør. Astor har gjort en kjempejobb i den omstillingsprosessen vi har vært gjennom de siste tre årene, og da spesielt innenfor HMS og kvalitetskontroll. Det synlige beviset er ISO 9000 sertifiseringen. Nå skal selskapet konsolideres. Dette vil også føre til at øverste leder i konserns-selskapene vil rapportere til styret. Jeg vil takke Astor for den kjempejobben han har utført, og ønske ham lykke til videre.

Denne omorganiseringen har gitt oss tydeligere føringer på hva vi skal, hvor vi skal og når vi skal være der. Nytt konsernstyre er også på plass og jeg vil benytte anledningen til å takke de som

går av. En spesiell takk til Svein Andersen som har vært med i ulike roller i 24 år og de siste årene som formann i konsernstyret. Det er slike medspillere som er med på å skape stabilitet. Det nye konsernstyret er: Geir Worum (formann), Arne Larsen Økland, Kari Nag og Bjørn Risa.

Finanskrisen nådde Nærbø veldig tidlig. Dette førte til at vi fikk trimmet hele konsernet veldig raskt og har derfor klart å omstille oss til de nye tidene. Her har alle ansatte bidratt enormt og vi har kommet styrket ut av en utfordrende tid. I dag kan vi skilte med en ordresreserve vi ikke har sett maken til tidligere. To milliarder er et voksent tall på den fronten.

Dette gir meg som eneeier en god plattform for den videre satsningen. Det å skape trygge, gode arbeidsplasser, være med og slåss om kontrakter, finne fram til det beste utstyret og, ikke minst, det å jobbe sammen med dyktige

kollegaer, gir meg enormt mye.

Jeg har nå erfart at det er viktig å ha god tid: Bygge stein på stein. Mange av de rådene jeg har fått, har jeg nå fått erfare selv. Det er først da en lærer. En må kjenne det på kroppen. Men vi skal videre. Vi skal vokse sammen, bli enda sterkere og mer slagkraftige som enhet. Da vokser vi som bedrift. Dette har vi lagt grunnlaget for gjennom vår satsning på kompetanseheving fram mot 2012. Viljen til å vinne er også sterkt medvirkende til mitt engasjement: Bli best på HMS, ha lavest sykefravær, være først ute med nye ting og være med på å utvikle bransjen. Dette tar tid. For meg har det blitt en livsstil.

Godt eierskap forutsetter at en er tydelig og forutsigbar. Krevende, men det danner ofte grunnlaget for både trivsel og godt arbeidsmiljø. Avgjørende faktorer for at vi skal lykkes.

Veien videre betinger at vi fortsatt er åpne og at vi viderefører vår evne til omstilling. Takk til den enkelte for vel utført jobb så langt. Jeg gleder meg til nye år og nye utfordringer sammen med dere. Og jeg tror vi når målet vårt i 2012 som er 1,85 milliarder i omsetning og en inntjening på 100 millioner for konsernet.

God sommer.

Bjørn Risa

Jubilerer med blikket mot 2160

Sandnes, med ordfører Norunn Østråt Koksvik i spissen, feirer 150-årsjubileum i år. For en kommune i sterk vekst, er jubileet preget av å se framover mot de store utfordringene med å takle en stadig større befolkning.

SYKKELTUR MED DRONNINGA: Sandnes-ordfører Norunn Østråt Koksvik inviterte dronning Sonja med på sykkelstur gjennom byen under åpningen av 150-årsjubileet. Foto: John Sirevåg

Norunn Østråt Koksvik er ikke, som en stor del av Sandnes sin befolkning, innflytter. Hun er oppvokst på Lura i en søskenflokk av seks. De siste 35 årene har hun bodd på Hana med overblikket over sentrum og store deler av kommunen hun i dag har vært ordfører siden 2007.

– Ja, jeg er Sandnes-jente! Med tre brødre og en far som var bilmekaniker, var det biler som gjaldt hos oss. Min første bil var noe så spesielt som en

49-modell folkevogn, smiler Norunn Østråt Koksvik.

Siden hun ble ordfører for Høyre etter forrige kommunevalg, har hun hatt permisjon fra jobben som lærer ved Klepp ungdomsskole. Den inneværende perioden er hennes fjerde i bystyret i Sandnes. At det skulle bety noe spesielt å være den første kvinnelige ordføreren i Sandnes, har hun aldri tenkt på.

– Jeg tror ikke det er noen stor forskjell på å være en kvinnelig ordfører

eller en mannlig. Det eneste må være at jeg kanskje er mer opptatt av barn siden jeg har vært hjemme med tre selv. Jeg har også jobbet lenge i skolen. Sandnes er preget av en veldig ung befolkning, med 30 prosent av innbyggerne under 18 år. På grunn av den ekstremt unge befolkningen, var det naturlig å tenke langt framover da vi skulle feire byens 150-årsjubileum, trekker ordføreren fram.

I STERK VEKST: Sandnes er fortsatt Norges hurtigst voksende by, et faktum som skaper mange utfordringer for ordføreren og de andre politikerne i bystyret.

Fram mot 2160

Denne unge befolkningen skal være med å feire, og sette sitt preg på, Sandnes sitt 150-årsjubileum. Barna har blant annet fått sitt eget arrangement med Barnas By i begynnelsen av juni. 14. april var den offisielle åpningen på 2160-plassen, med dronning Sonja som spesielt invitert gjest.

– Logoen for jubileet, med årstallet 2160 i fokus, skal hentyde på at Sandnes vil fortsette å vokse og ha en like rivende utvikling de neste 150 årene som vi har hatt til nå. Jeg er sikker på at Sandnes vil være en god kommune å vokse opp i, å arbeide eller bo, også i 2160, tenker Norunn Østråt Koksvik høyt.

Befolkningsveksten i Sandnes er på 2,3 prosent i året, mens landet sett under ett har en vekst på 1,3 prosent. Denne veksten skaper utfordringer for politikere og byplanleggere.

– Da de nasjonale kravene om full barnehagedekning kom, hadde Sandnes en dekning på 56 prosent. I dag har vi full dekning. I snitt må vi bygge én ny skole hvert år, og flere nye barnehager hvert år for å holde tritt med

utviklingen. Selvsagt skulle vi hatt mer penger til å løse alle utfordringene med en gang, men det er jo nettopp det politikk handler om; å prioritere mellom ulike hensyn, skisserer ordføreren opp.

Fredrikstad neste

Sandnes er i dag nummer åtte på listen over Norges største byer og har gått forbi Drammen med god margin. Byen over på lista er Fredrikstad, og fortsetter veksten med den takten den har i dag, vil Sandnes klatre videre. Hvor alle menneskene som flytter til Sandnes, eller vokser opp her, skal bo, er ett av spørsmålene som politikerne strides om.

– Det neste området vi ønsker å legge til rette for boligbygging i, er Sandnes Øst. For at folk skal kunne bo der, må vi imidlertid ruste opp infrastrukturen til området kraftig. Bybane og bro over Gandsfjorden er sentrale elementer i denne planleggingen. Vi kan ikke bygge boliger i Sandnes Øst før infrastrukturen er på plass, slår Norunn Østråt Koksvik fast.

Forlengelsen av firefeltsvei på E 39 mellom Stangeland og Kvelluren bro

SANDNES KOMMUNE

Innbyggere: 64 671 per 1. 1. 2010 med et forventet innbyggertall på rundt 90.000 i 2030.

Grunnlagt: 1860 (Slått sammen med kommunene Høyland, Hetland og Høle i 1965).

Areal: 285,8 km²

Visjon: Sunn, modig og romslig.

NORUNN ØSTRÅT KOKSVIK

Født: 5. august 1953

Sivilstatus: Gift, har tre barn og ett barnebarn.

Yrke: Lærer ved Klepp ungdomsskole (permisjon).

Politikk: Har vært representert i Sandnes bystyre i fire perioder, hvorav inneværende periode som ordfører.

er en utvidelse som dagens beboere i Sandnes vil nyte godt av. Ordføreren synes bare det er synd at det ikke hadde gått an å bygge fire felt enda lenger med det samme.

– Det vil komme mange flere store vegprosjekt, tomteopparbeider og, ikke minst, opprusting av infrastrukturen under bakken i Sandnes i årene framover. For at vi skal kunne gjennomføre en slik vekst i regionen vår, er vi avhengig av store entreprenører som Risa-konsernet. De gjør en god samfunnsinnsats og er veldig synlige i bybildet, konkluderer Norunn Østråt Koksvik.

FORNØYD: Fabrikksjef Tommy Svensson, til venstre, og administrerende direktør Helge Haugland foran Nor Elements fabrikk på Gismøya.

NYTT BLANDEVERK: Fabrikksjef Åge Bruskeland foran det nye blandeverket til avdelingen i Marnardal.

NOR ELEMENT AS

Eiere: Risa Konsernet AS 50 %, Contiga AS 50 %

Avdelinger: Mandal, Marnardal og Kristiansand

Omsetning 2009: 141 mill.

Antall ansatte: 75

Størst i Norge

Nor Elements avdeling i Kristiansand er landets største betongtrapp-produzent. I Mandal produserer bedriften årlig mer enn 100.000 kvadratmeter med hulldekker, og den tredje fabrikken i Marnardal produserer spennarmerte bjelker, søyler, balkonger og vegger. Men har også laget noe så spesielt som en Stupa.

I FULL GANG: Fabrikksjef Tommy Svensson konstaterer at hulldekkproduksjonen går for full ved fabrikken i Mandal.

n En Stupa er et indisk gravbygg til oppbevaring av relikvier etter konger og fremstående personer. Men i Oslo står det en Stupa som buddhistene i hovedstaden bestilte hos Nor Element AS. Stupaen er utplassert i bydelen Bjørndal, og er bygget til ære for Dalai Lama.

– Den ble bygget i betong, men toppen ble kledd med gull. En liten jobb, som fikk mye oppmerksomhet, forteller administrerende direktør Helge Haugland om den noe spesielle jobben.

For det er hulldekker og trapper som er Nor Elements spesialiteter. Noe de nye eierne er glad for.

– I 2008 overtok Contiga AS eierandelen til Kruse Smith AS, noe som betyr at begge våre eiere er i samme bransje som oss. Det gjør at vi kan supplere med våre produkter. Vi har også fått hjelp med å nå strategien vår, som er å bli en komplett leverandør av prefabrikkerte råbygg. Spesielt på ståldetaljer har vi bygd opp ny kompetanse, mens vi kan bidra med kompetanseheving hos våre

eiere innen hulldekkproduksjon. Dette er en vinn- vinn-situasjon, mener direktøren.

Contiga AS er en av landets største betongprodusenter, og er sammen med AS Betong landets ledende betongleverandører. Nor Element AS er en stor nasjonal aktør innen betongtrapper, og er også en av landets største produsenter av hulldekker.

– Hvordan merket dere finanskrisen?

– Vi var heldige, eller dyktige om du vil. For i 2007 hadde vi startet effektiviseringen av produksjonen, og vi foretok også noen viktige investeringer før finanskrisen inntraff. Derfor var vi godt forberedt da finanskrisen, og med den flere byggestopp, slo til for fullt i 2008. Men vi har fortsatt en utfordring i forhold til at vi har lav margin på det vi leverer. Men i disse tider er jo det likt for alle, sier Haugland.

Også fabrikken i Marnardal har fått nytt produksjonsutstyr. Et helt moderne blandeverk er montert. Det produseres

STORE DIMENSJONER: Hulldekkproduksjonen foregår i den 150 meter lange hallen på Gismøya, like utenfor Mandal sentrum.

daglig 40-45 tonn med selvkomprimerende betong.

– Den lager mye finere overflater, og i tillegg er det langt lettere for de ansatte å jobbe med denne betongen, sier fabrikk-sjef Åge Bruskeland.

– Vi har en rimelig god ordresreserve, men har alltid plass til mer, sier direktøren i Nor Element AS, og smiler.

I bakgrunnen er trailerne på vei til Stavanger med flere hundre meter med hulldekker. Denne gang til Grannesbakken og Baker Hughes sitt nybygg på Tananger.

Et ras av skuldrene

Åsbjørn Skrettingland var anleggsleder og stod og så på da det raste ut i skråningen over E 39 på Skurve 31. oktober 2006. Da han ble kjent med dommen fra tingretten i begynnelsen av mai i år, gikk det bokstavelig talt et ras av skuldrene hans.

n Åsbjørn Skrettingland har jobbet i Risa AS i elleve år. Han begynte som håndmann og har jobbet seg opp til stillingen som avdelingsleder. Da det raste ut store mengder stein og grus over E 39 en regnfull ettermiddag i oktober 2006, var Åsbjørn Skrettingland anleggsleder på stedet.

– Jeg stod og så på da det raste og var første mann på åstedet. Det var to biler på sletta akkurat på dette tidspunktet, og fra der jeg stod, så det ut for at den ene bilen ble tatt av raset. Jeg var lettere sjokkskadd etter hendelsen, forteller Skrettingland.

Sterke følelser

Nesten umiddelbart etter at raset hadde lagt seg, begynte imidlertid trykket: Presset fra media, omgivelser og andre i bransjen. Følelsene som oppstod i kjølvannet av raset på Skurve, var sterke.

– Presset var så stort at det gikk på selvtilliten løs. Det er klart en begynner å lure når alle andre legger skylden på oss. Hadde vi gjort det vi skulle? De ansatte i Risa AS er stolte over arbeidsplassen sin. I den situasjonen som oppstod, begynte mange å stille seg spørsmålet: Hvor stolte kan vi være av denne arbeidsplassen?

100 tekstmeldinger

Høsten 2009 ila Rogaland politidistrikt Risa AS en bot på én million kroner. Ledelsen godtok ikke boten og Risa AS ble tiltalt for retten. I løpet av hovedforhandlingene, som varte en ukes tid i april 2010, forklarte flere ansatte i Risa AS seg, deriblant Åsbjørn Skrettingland.

– I en slik rettsprosess kommer hele følelsesregisteret fram igjen; sinne, tristhet, oppgitthet. Når vi så går hen og vinner rettssaken, utløser dette for meg, og for mange andre i Risa-systemet, helt enorme følelser. Det er et vanvittig løft. I løpet av den første dagen etter at dom-

FØRST PÅ ÅSTEDET: Åsbjørn Skrettingland var anleggsleder og så på da det raste ut på Skurve.

men ble gjort kjent, mottok jeg nærmere 100 tekstmeldinger med gratulasjoner, både fra kollegaer, kunder og konkurrenter. Det er mange som har kjent byrden av denne saken og som opplever stor

lettelse og stolthet over at vi ble frifunnet. Selv kjørte jeg denne dagen rundt i distriktet og rensket hodet for tanker, kommer det fra Åsbjørn Skrettingland.

Vant ankesaken om Pedersbakken

Ikke lenge etter dommen om Skurve-raset, fikk driftssjef i Risa AS, Øyvind Langemyr, den hyggelige beskjeden: Ankesaken om rasulykken i Pedersbakken fikk samme utfall som i tingretten i fjor. Risa AS er frikjent nok en gang.

n Risa AS kan ikke lastes for den mye omtalte rasulykken i Pedersbakken i Stavanger 16. november 2006. Det ble konklusjonen også etter at Gulating lagmannsrett behandlet ankesaken i begynnelsen av mai i år. Det var Risa AS som stevnet Faber Bygg AS for retten for å få klarlagt ansvaret i saken da politiet i 2008 henla straffesaken som var under etterforskning.

– Vi er veldig glade for at lagmanns-

retten kom fram til den samme kjennelsen som tingretten gjorde i fjor. Utfallet ble nøyaktig det samme som forrige gang, sier Øyvind Langemyr i Risa AS.

Som i dommen fra tingretten, må Faber Bygg AS betale Risa AS for opprydding og ekstra sikring i tillegg til saksomkostinger. Med dommen fra lagmannsretten, kan Risa AS endelig legge denne saken bak seg for godt.

Spennende tider

n Driftsselskapene i konsernet blir påvirket av mange av de samme eksterne faktorene. Når det er svingninger i byggebransjen, merkes dette i alle selskapene. 2008 og 2009 var begge tøffe år for selskapene i konsernet. Det var derfor gledelig å se at ved å sette fokus på kostbesparende tiltak og bedring av andre inntjeningsfaktorer, så forbedret resultatene seg for hver måned utover høsten i 2009 i forhold til første halvår 2009 og 2008.

I slutten av desember kom vinteren, og den varte ut hele første kvartal i 2010. Dette vil selvfølgelig ha innvirkning på resultatene i 2010.

Med den spesielle vinteren som var i år, og det fortsatt tøffe markedet, så er det viktigere enn noen gang å gjøre de riktige tingene. For å ta korrekte beslutninger og å gjøre rette tiltak, er det viktig med riktig rapportering. Dette arbeidet sprer seg rundt i hele konsernet og hvert enkelt selskap. Det må være

kontroll på økonomien i forhold til prosjektfremdrift og alle kostnader i forbindelse produktframstillingen. Nøyaktige analyser så raskt som mulig, må til for å kunne gjøre grep for å endre kursen.

Ordresituasjonen i konsernet er bedre enn noen gang. Alle driftsselskapene har arbeid i lenger tid fremover enn det som har vært vanlig tidligere. Dette burde gjøre det enklere å planlegge, men det skaper også utfordringer når prosjekt og bestillinger blir utsatt for eksempel på grunn av snø. Det blir da mye som skal leveres på kort tid, og ressursene må styres best mulig med hensyn til utnyttelse og økonomi. De siste månedene har derfor vært veldig travle, og dette forventes å fortsette i noen måneder til.

En restruktureringsprosess i konsernet ble igangsatt i 2009 og ferdigstilt i mars 2010. Etter restruktureringen, vil det være tre delkonsern i konsernet. Et driftskonsern, et konsern for de drifts-

relaterte eiendommene, samt et konsern for andre investeringer og eiendommer.

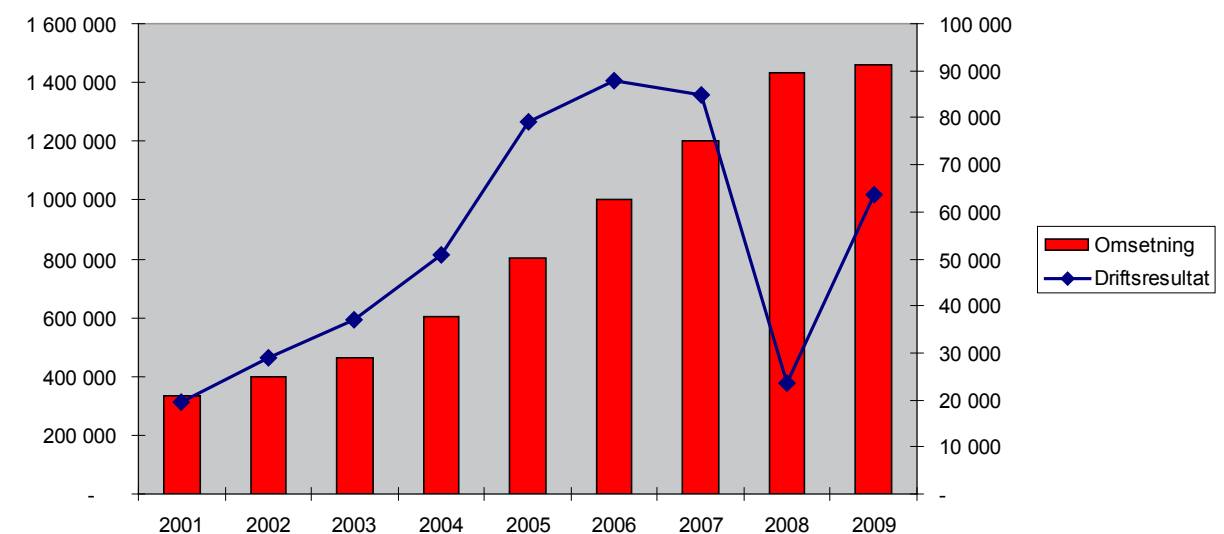
Restruktureringen skjedde som en følge av konsernets strategi, som er drift av kjerneaktivitet og konsolidering av eksisterende aktiviteter. Det at driftsselskapene nå ligger i et eget konsern, gjør det enda tydeligere at det er her vi skal skape inntjeningen, og det er her økonomi og analyseressursene i hovedsak skal benyttes.

Det har vært et spennende og til tider hektisk halvår, men nå ser vi frem til å høste av alt det gode arbeidet som har blitt gjort, og tar sommerferie med tall som viser at vi har klart å ta igjen mange av de forsinkelsene vinteren førte med seg.

Eva Bollerud Kvía, controller

Historikk 2001 - 2008 med prognose for 2009

God HMS-statistikk kommer ikke av seg selv

Det har vært en tøff start på året på grunn av vinteren, men vi har klart oss brukbart fram til sommeren på grunn av høy aktivitet innenfor peleproduksjon, bubble-deck og andre produkter. Gode tall kan vi også vise til på andre områder, for eksempel innenfor HMS-arbeidet. Dette er ikke en statistikk som kommer av seg selv, men er et resultat av konsernets satsning på HMS og bevisste ansatte som tenker på egen og andres sikkerhet. Med den nye konsernmodellen blir det enda viktigere at vi selv holder fokus på HMS-arbeidet og bruker nettverksgruppene innenfor dette feltet for å bli enda bedre. Et viktig redskap i dette arbeidet, er avviksrapporterings-systemet som vi bruker til å fange opp aktuelle saker. Det er hittil i år ikke noen registrerte H1- eller H2-skader. Det er veldig gledelig. Også kortidssykefraværet, som er nede i under 1 prosent til nå, kan vi glede oss over. Vi har imidlertid utfordringer når det gjelder langtidsfraværet.

Den siste tiden har vi vært gjennom en prosess med å fjerne såkalte støypebend fra utstyret vårt. En del har også fått kjenne tyngden av stålet i støypebendet mot hodet eller kroppen ute på

en byggeplass. Det har vært noen ulykker her til lands, men ingen med særlig alvorlige skader. Siden dette nå er forbudt, driver vi og tester ut andre måter å redusere farten på betongen når den renner ut av slangen for å forhindre sprut mot øyne og ansikt. De mest vellykkete forsøkene har vært en såkalt «reducer-slange», som festes i enden av betongslangen. Så langt er tilbakemeldingene fra entreprenørene på dette veldig gode. Dette håper vi vil gå seg til!

Til slutt vil jeg ønske alle ansatte, kunder og samarbeidspartnere en god sommer og en velfortjent ferie! Jeg håper at alle har hatt en fin tur i motvind i Nordsjørittet og vil oppfordre samtlige til å sykle forsiktig resten av sommeren!

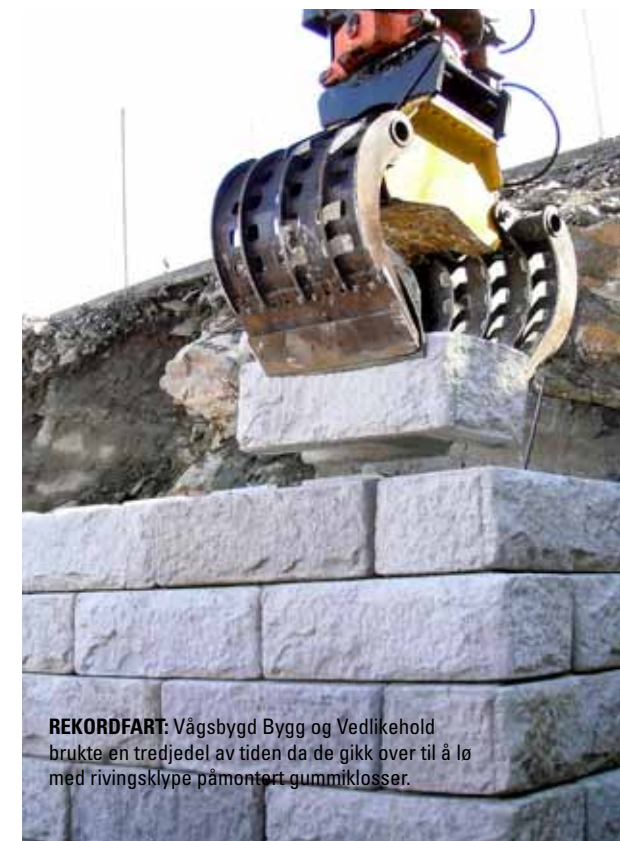
Tor Magne Kvía

REDUCER-SLANGE: Bildet viser reducer-slange brukt under støyp av grunnmur i Motlandsmarka på Nærbø.

411 KVADRATMETER: ReCon-muren mellom Felleskjøpet og Sør Maskin Management ved Rigetjønn i Kristiansand er nesten seks meter høy og 75 meter lang.

REKORDFART: Vågsbygd Bygg og Vedlikehold brukte en tredjedel av tiden da de gikk over til å løse med rivingsklype påmontert gummiklosser.

ReCon-mur på rekordfart

Vågsbygd Bygg og Vedlikehold i Kristiansand er de første som har satt opp mur av ReCon-løblokker ved hjelp av rivingsklype med påmontert gummibeslag. Monteringstiden gikk ned til en tredjedel med den nye teknikken.

Daglig leder Sigurd Strømme i Vågsbygd Bygg og Vedlikehold er strålende fornøyd med den nye ReCon-lømuren firmaet har satt opp for oppdragsgiverne Felleskjøpet og Sør Maskin Management ved Rigetjønn i Kristiansand. Dette er den første ReCon-muren Kristiansands-firmaet har satt opp, og bedriften har allerede revolusjonert monterings-tiden.

Masse tilbakemeldinger

– Vi begynte på vanlig måte med kjettinger, men fant fort ut at det ville gå mye raskere hvis vi brukte en rivingsklype. Dermed monterte vi noen kraftige gummiklosser på klypa, og brukte straks en tredjedel av tiden. Dette første prosjektet gikk over all forventning. Vi er kjempefornøyd med servicen fra

Jærbetong, monterings-tiden og selve resultatet. Det er blitt en veldig fin mur, og vi har fått en masse tilbakemeldinger på dette. Dette er den første ReCon-muren som er satt opp i Kristiansand, men ganske sikkert ikke den siste, smiler Sigurd Strømme.

Fant det på nettet

Den daglige lederen hadde aldri sett ReCon-løblokker da han fant bilder av konseptet på nettet.

– Jeg husker ikke hva jeg søkte etter, men det var en kveld jeg satt og lette etter nye løsninger innen lømurer det dukket opp.

Etter en telefon til Jærbetong, dro han til Mandal hvor det er satt opp en mur.

– Jeg synes de er veldig fine. Vi har ofte jobbet med steinblokker, men kom-

mer til å bruke ReCon-blokker mer i framtiden. Etter jobben ved Felleskjøpet, har vi fått flere forespørsler, kommer det fra Sigurd Strømme.

RECON-BLOKKER

Navnet ReCon kommer av «rest-concrete».

Formene til å utnytte restbetong er et amerikansk patent.

Jærbetong har produsert løblokker på lisens for ReCon i USA siden 2007.

Storstøp for Kruse Smith

Bildet er fraorstøpen til Kruse Smith 7. april der det ble støpt 1413 m³.

Fjordpiren er et næringsbygg for Hinna Park på 16000 m² inkl. parkeringskjeller.

BETONGLEVERANSE: Kenneth Ueland leverer betong til rett tid og kvalitet til Kvía AS sitt prosjekt for Tine BA.

Viktig leverandør i 27 år

Kvia AS har gjennom 27 år bygget alt i fra garasjer til store industribygg med betong fra Jærbetong AS. Når entreprenøren bygger energisentralen til det nye gigantmeieriet i Kviamarka, er service og kvalitet på betongleveransen like viktig som prisen.

Det sterke presset på byggebransjen etter finanskrisen har gjort at det er blitt vanligere å be om priser fra flere før en bestiller noe av det viktigste i et bygg, nemlig betongen. Kvía AS har siden be-

driften ble opprettet, brukt Jærbetong i nær sagt alle sine byggeprosjekt.

– Alle merker presset på priser i våre dager. Vi valgte Jærbetong også i energisentralen til Tine Meieriet fordi vi vet at

vi da får den rette servicen. Det er like viktig at leveransen av betong kommer til avtalt tid og at leverandøren er fleksibel når vi trenger det, som akkurat hva priser det er for selve betongen. Hvis

ikke bilene kommer til rett tid, blir vi stående og vente og taper verdier på den måten. At kvaliteten er riktig, er også svært avgjørende for resultatet, spesielt når vi skal støype golv. Vi kjenner alle i Jærbetong og er godt fornøyde med den servicen vi får fra dem. Er det noe vi ikke liker, er det bare å ringe til Tor Magne, så blir det en orden på det, smiler formann og anleggsleder i Kvía AS,

GODT KJENT: (F.v) Formann Njål Bleskestad, kranfører og forskalingsnekker Ove Undheim og anleggsleder Odd Egil Herikstad i Kvía AS kjenner alle sjåførene i Jærbetong.

Njål Bleskestad og Odd Egil Herikstad.

Kort byggetid

Den såkalte energisentralen til det nye meieriet skal stå ferdig til 1. oktober. Egentlig skulle byggearbeidet ha begynt 1. mars, men oppstarten ble utsatt på grunn av den kalde vinteren. Kvía AS fikk oppdraget rett før påske. Kontrakten har en verdi på 16 millioner kroner, pluss moms.

– Byggetomta var klar til å begynne å støype på et par uker etter påske. Vi hadde oppstartsmøte på prosjektet samme uka og mandag 19. april var vi i gang. Det var ikke mer tid enn det burde være i utgangspunktet, smiler formann Njål Bleskestad.

Kvía AS skal ha to egne ansatte fast i prosjektet og åtte innleide forskalingsnekkere.

– Det første vi har gått i gang med er å forskale til et stort basseng som skal ligge mellom meieriet og energisentralen. Deretter bygger vi selve energisentralen, som er et bygg på rundt 2.000 kvadratmeter. Helt nøyaktig hva det skal inneholde vet jeg ikke, men det er ganske mye betong som går med. Betongdelen av bygget er stor. Prosjektet omfatter leveranse av cirka 750 kubikkmeter med betong og 90.000 kilo armeringsjern, inkludert armeringsmattene i golvet, forteller anleggsleder for Kvía AS, Odd Egil Herikstad.

Overskuddsvarme til Miljøgartneriet

Den som vet mest om hva selve bygget skal inneholde, er teknisk sjef ved Tine Meieriet, Torbjørn Kvía. Når de ansatte

GODT SAMARBEID: Formann Njål Bleskestad i Kvía AS kvitterer for mottatt betong av Kenneth Ueland.

TINE MEIERIET SØR

Det nye gigantmeieriet i Kviamarka er en sammenslåing av meieriene på Voll, Kleppe, Nærbø og Vikeså.

Meieriet skal være i drift fra høsten 2011.

Totalkostnaden for prosjektet er beregnet til nærmere 1,4 milliarder kroner.

i Kvía AS er ferdige med bygget, begynner installasjonen av en rekke tekniske instrumenter.

– Det første entreprenøren har begynt på, er forbindelsen mellom energisentralen og meieriet. Her skal det være to basseng som på ulike måter vil regulere utslippene fra meieriet. Det ene vil utjevne pH-verdien på avløpsvannet, slik at denne alltid ligger mellom 6 og 9,5. Det andre bassenget skal kunne holde igjen topper i avløpet fra produksjonen slik at utslippene er jevnt over stabile i mengde, forklarer Kvía.

I produksjonen av meieriprodukter, vil det være behov for mye nedkjøling. Kjøle- og varmepumpeanlegget skal være installert i energisentralen. Overskuddsvarme herfra blir fraktet til Miljøgartneriet.

– Et så stort anlegg som dette, vil ha behov for en egen strømkilde i tilfelle strømskift. Gassmotoren til produksjon av strøm vil dessuten kunne hjelpe oss å kutte utgifter til strøm i perioder med stort forbruk eller høy strømpris, sier Kvía.

Landet trygt på egne bein

Tømrerne Jan Reiestad og Jonas Gravdal fra Nærbø satset i 2005 på å bygge opp sin egen bedrift. I dag driver de JRG Bygg AS sammen, og er blitt en trofast kunde av Jærbetong AS.

PÅ GRUNNMUREN: Jan Reiestad (t.v.) og Jonas Gravdal forskaler en rekke grunnmurer rundt i distriktet med betong fra Jærbetong.

Det er en del ting som skal klaffe når man tar steget ut av en trygg tilværelse som ansatt i en større bedrift for å satse på egenhånd. For tømrerne Jan Reiestad og Jonas Gravdal klaffet det meste da de sa opp jobben i Kvía AS og startet for seg selv.

– Det var ønsket om å skape noe selv som drev oss. Vi har større ansvar for egen tid og kan forhåpentligvis få mer igjen for innsatsen en gang. Selvsagt er det også større risiko når en står på egne bein, slår Jan Reiestad fast.

De to kameratene måtte ansatte folk allerede året etter at de startet opp.

– Vi var veldig heldige med tidspunktet. Det var svært gode tider i byggebransjen og vi kunne bare plukke jobber i

begynnelsen. Sånn har det egentlig vært hele veien. Vi har mer enn nok å gjøre, smiler Jan Reiestad.

I dag har JRG Bygg fire tømrere i arbeid i tillegg til de to eierne. To av tømrerne er lærlinger. Jan Reiestad har fagbrev som tømrer, mens Jonas Gravdal har fagbrev både som tømrer og forskalings-snekker.

Halvparten forskaling og tømring

I våres ansatte de to kameratene en person til å ta seg av kontorarbeidet. Inntil da hadde Jonas Gravdal, som fungerer som daglig leder, hatt hovedansvaret for papirene. Nå er målet at de to eierne skal være fulltid ute og snekre sammen med de andre i bedriften. Siden opp-

ARKITEKTEGNET: JRG Bygg laget ringmuren til denne boligen som er tegnet av arkitekt Reier Carlsen på Bryne.

BETONG: JRG Bygg har handlet betong hos Jærbetong siden oppstarten.

starten har JRG Bygg tatt på seg alle mulige slags oppdrag; alt i fra å støpe en trapp til grunnmurer og tømmerarbeid i privathus og driftsbygninger.

– I begynnelsen var det 80 prosent tømmerarbeid og 20 prosent forskalings-jobber. Nå er det omtrent halvparten av hver. Vi har mer eller mindre faste oppdrag med å bygge grunnmurer for en del lokale byggmestere og byggefirmaer. En del oppdrag får vi direkte fra byggherren, forteller Jonas Gravdal.

Samarbeidet med Jærbetong AS er de godt fornøyd med i JRG Bygg.

– Større jobber må vi selvsagt planlegge i god tid, mens mindre jobber er det neste bare å ringe, så kommer de med en gang, sier Jonas Gravdal.

Leverte betong til sugekopper

For første gang har Jærbetong levert betong til sugekopper. Og det er ikke helt vanlige sugekopper det er snakk om. Disse skal fungere som anker i Nordsjøen og veier mellom 40 og 60 tonn.

I vinter fikk Jærbetong en litt spesiell henvendelse fra Peder Halvorsen Industrier AS i Kvinesdal. Den mekaniske bedriften på Øyesletta i Kvinesdal skulle levere tre sugekopffundament som skulle ut til Troll-plattformen. Betongen, som fungerer som ballast, måtte ha en spesifisert vekt. Sugkoppankerene ser ut som store siloer, men er fylt med stål i bunnen og altså betong fra Jærbetong i toppen. På grunn av vekta, danner ankerene vakuum under seg og suger seg fast i havbunnen. Dette er et produkt som Peder Halvorsen Industrier i Kvinesdal ser for seg å produsere mange flere av.

– Det var litt spesielt at vi leverte betong så langt vekke. Grunnen til det,

var de helt uvanlige kravene til betongen i dette prosjektet. En kubikkmeter med betong måtte ha en vekt på mellom 2.475 og 2.500 kilo. Det er mer enn det som går an med vanlig tilslag. Dette måtte vi beregne på forhånd og regulerte vekta med hvor mye tilslagsmasse vi brukte. Den steinen som Risa AS tar ut i bruddet bak Jærbetong, er godt egnet til å tilsette i denne blandingen. Betongen måtte dessuten ha høy fasthet (B-65) og være sjøvannsbestandig. Med mye sement i betongen, gikk også det greit, forteller Morten Sundvor i betongkontrollen i Jærbetong.

Jærbetong leverte 40 kubikkmeter til prosjektet, og fire trailere med henger kjørte ned til Kvinesdal med betongen.

BALLAST: Betong med ekstra høy egenvekt fungerer som ballast i sugkoppankerne som ble produsert ved Peder Halvorsen Industrier i Kvinesdal i vinter.

TUNG SAKER: Slik ser sugkoppankerne som skal holde installasjoner fast i Nordsjøen ut.

Søren også bruker ReCon

Søren Nærland ved Nærland Maskinstasjon har også oppdaget hvor enkelt det er å bygge mur med ReCon-løblokker fra Jærbetong.

Søren Nærland og hans ansatte brukte ReCon-løblokker for andre gang i et større prosjekt da firmaet skulle sette opp en forstøtningsmur langs en tomtegrense i Tuhagen på Kåsen tidligere i vår. Nå er han så godt fornøyd med konseptet at han har planlagt å bruke blokkene i to nye prosjekt før sommeren.

NÆRLAND MASKINSTASJON: Søren Nærland driver Nærland Maskinstasjon, en lokal maskinentreprenør som har begynt å bruke ReCon-løblokker.

– Jeg synes løblokkene fungerer veldig bra. De er raske å sette opp og muren står støtt. Forstøtningsmuren på Kåsen er over tre meter høy og nærmere 30 meter lang. Vi har én mann i grave-maskinen og én hjelpemann på utsiden til å styre steinen ned når vi bygger. Både vi og kundene våre er fornøyd med resultatet, smiler Søren Nærland.

De neste prosjektene hvor Nærland Maskinstasjon skal til med ReCon-løblokker, er på Vassøy og Klepp stasjon.

Nordsjørittet

Setter rekorder

Når vi nå har kommet fram til sommeren, har vi allerede lagt bak oss et godt økonomisk resultat for 2009. Det har vært en stor snuoperasjon og jeg vil takke alle ansatte for den store lojaliteten og respekten som ble vist da vi hadde de tøffeste utfordringene. Med den tøffeste vinteren vi har hatt på mange tiår tid fikk vi en ekstra tøff start på året. Vi måtte ty til permitteringer for første gang i bedriftens historie og kostnadseffektivisering i alle ledd. Snuoperasjonen begynner nå å få virkning på flere felt enn det økonomiske. Vi har et rekordlavt sykefravær i mai på to prosent og dersom den positive trenden innen skadestatistikken fortsetter, vil vi i oktober i år være uten skader med fravær i ett år. Når det gjelder HMS og kvalitet i et større perspektiv, bærer vi frukter av de to store kampanjene vi har gjennomført på disse områdene, HMS 24-7 og kvalitet 24-7. Ikke minst ISO-sertifiseringen er med å styrke konkurranseevnen vår framover.

Det var også godt å kunne motta positive domsavsigelser i rettssakene i kjølvannet av rasene på Skurve og i Pe-

dersbakken. Begge disse sakene har gitt oss alle mye lærdom og erfaring. Jeg vil takke de som har vært vitner i rettssakene eller bidratt på andre måter.

Dette skaper positivitet og gir oss et godt løft til å jobbe taktfast videre og med en rekordstor ordresreserve på 1,6 milliarder kroner, har vi en god stabilitet i arbeid de neste tre årene. I tråd med strategi 2010 – 2012 har vi stort fokus på fortsatt satsing på kompetanseheving og ser allerede at dette er med på å løfte oss som lag og styrke lagånden.

Når det gjelder nyinvesteringer så langt har vi kun hatt noen få og nødvendige utskiftninger. Vi er veldig opptatt av å høste av den oppdaterte maskinparken vi har, og det er derfor meget viktig at alle er motiverte til godt vedlikehold på maskiner, biler og utstyr.

Det har hittil i år vært en negativ utvikling på skadestatistikken på maskiner og kjøretøy og i den anledning vil vi kjøre i gang en skadeforebyggende kampanje sammen med TrygVesta, vår samarbeidspartner innen forsikring. Vi må motivere hverandre til å tenke sikkerhet, både for våre egne ansatte og

andre medtrafikanter. Husk at det er alltid noen som venter på at du skal komme trygt til og fra arbeid.

Når vi nå snart går på ferie må vi forsøke å slappe av så godt vi kan og være klar til innspurten resten av 2010. Vi må stadig holde fokus på kostnadene og vareforbruk på alle anleggene. Konkurransen er tøff, og det betyr at vi må ha god drift, god planlegging og motiverte medarbeidere for å nå budsjettene som er lagt. Lønnsoppgjøret for 2010 er i havn og jeg vil gratulere de ansatte med et velfortjent og godt tillegg. Skal vi ha de beste folkene, må vi ha det beste utstyret og rett markedslønn. Jeg vil også benytte anledningen til å takke alle kundene for ekstra tålmodighet gjennom den tøffe vinteren.

Håper at vi alle får en varm og fin sommer!

Bjørn Risa

Fornøyd med dommene

Hovedtillitsvalgt i Risa AS, Bent Ove Barka, har fått mange tilbakemeldinger fra andre tillitsvalgte og ansatte etter at dommene falt i sakene om raset på Skurve og raset i Pedersbakken.

n – Disse sakene har gått inn på alle i Risa AS. Vi er derfor glade for at dette

gikk så godt. Nå er det lettere å svare når utenforstående spør om ting, sier Bent Ove Barka.

Ellers oppfordrer hovedtillitsvalgt alle om å ta godt vare på utstyret, både maskiner og, ikke minst, Connect-en.

FYRER LØS: Johannes Skårland har sprengt det meste i løpet av sine 20 år i Risa AS.

Har sprengt det meste

Johannes Skårland har sprengt det meste i løpet av sine 20 år som sprengningsbas i Risa AS. Da han fylte 67 år 30. mai i år, sprengte han også rammene for pensjonsalderen.

n Johannes Skårland har jobbet i anleggsbransjen hele livet. Det har han ikke tenkt å slutte med selv om han har nådd pensjonsalderen. Etter en hofteoperasjon i 2005, har han jobbet 50 prosent som sprengningsbas, men er tilgjengelig for spørsmål nær sagt hele tiden. Som leder for sprengningsavdelingen gjennom en årrekke, er det mye 67-åringen kan svare på.

– Jeg er ikke så nøye på om jeg gjør ærend for Risa på fritiden. Det har vært en god arbeidsplass gjennom disse årene. Jeg kom inn for å starte opp en egen sprengningsavdeling i Risa AS i 1990. Fram til

2005, var jeg også leder for sprengningsavdelingen, forteller Johannes Skårland. Hvor lenge han kommer til å stå i jobben, vet han ikke.

– Det er helsa som avgjør. Alderen er bare et tall. Det er formen som til syvende og sist avgjør, slår håbuen fast.

Begynte som 13-åring

Nå reiser Johannes Skårland mest rundt i distriktet og tar mindre sprengningsoppdrag for Risa AS. De store salvene er han ferdig med, men hvor mange kubikk med fjell han har sprengt vekk gjennom årenes løp, er det ingen som har tall på.

– Det dreier seg om hundre tusenvis. I dag går det mest i dynamitt og fjerning av steiner som ligger i veien for arbeidet, smiler Skårland, som bor på Brusand der han også vokste opp.

Da han var 13 år begynte han å jobbe i farens entreprenørfirma. Det var på den tiden han fyrte av sin første salve og fattet interesse for sprengning.

– Faren min var smed. Da det minket på oppdrag på 50-tallet, bygget han sin egen gravemaskin. Det var starten på et firma som varte fram til 1990 da jeg begynte å jobbe for Risa-en, oppsummerer Skårland.

Levering til rett tid

Kviemarka, vinter.

Kviemarka, sommer.

n Solasplitten er blitt et navn og et anlegg som vi lenge har gått og smakt på, og drømt om. Vi håper nå at kontrakt blir skrevet før ferien. Vi var lavbyder på denne jobben og det med minst mulig margin. Vårt tilbud var på 296,5 mill., kun 1,5 mill. under neste på lista. Dette er noe det står respekt av. Risa AS er nå blitt den desidert største leverandøren til Statens vegvesen i Rogaland. Dette gjelder både funksjonskontrakter og anleggsarbeider. Vi slår stadig rekorder. Før var den største anleggskontrakten 130 mill., nå er den 296,5 mill. Anbudsavdelingen har fått inn jobber på til sammen 850 mill. i vinter. Dette er kontrakter som vi har hatt nedfelt i vår strategiplan 2010 - 2012 og satset på å få. Risa AS vil i fremtiden ha fokus på de store anleggene som kommer, samtidig som vi ikke må glemme våre kunder ellers i markedet. Jeg vil da nevne spesielt våre kunder innenfor boligfelt og hyttefelt. Her er ØsterHus-gruppen en stor og god samarbeidspartner.

Vinteren og våren har vært utfordrende på hver sine måter. I vinter måtte vi dessverre permittere for første gang på grunn av den uvanlig lange kuldeperioden. Dette førte til forsering på mange anlegg når kulden gav seg, men det klarte vi, og vi leverer anleggene våre til rett tid.

Begge våre distriktskontorer skal starte opp nye funksjonskontrakter til høsten, og vi har hatt ute annonser på personell. Responsen viser klart at Risa AS er en attraktiv arbeidsplass med nesten 300 søknader til ca 15 stillinger. Ordreservene i distriktene er også bra. Det er mange store anlegg også her, og nye kommer på plass.

I avdelingen i nord er det ansatt ny regionsjef. Trond Tvedt tiltrer stillingen etter ferien. Vi har her knyttet til oss en ressurs fra et stort entreprenørselskap.

Rettsaken angående raset i Peders-

bakken er over for andre gang og resultatet er 2-0 til Risa. Denne saken må nå være historie. Det er godt å tenke på at vi ikke gjorde noe kritikkverdig her og at vi får dekket våre kostnader i forbindelse med opprydding etter raset.

Driftsavdelingen har hatt skarpt fokus på kostnadsreduksjoner, og nå begynner vi å se resultater av dette. Vi har en bedre drift både på funksjonskontrakter og anleggene. Alle skal ha takk for den innsatsen som er gjort. Men vi har fremdeles viktige ting som må bedres, og da spesielt med tanke på det skadebildet som vi har på biler og utstyr. I de siste årene har vi hatt en kraftig økning i skader og dertil høye forsikringspremier. Alle må være med å ta ansvar og snu denne negative utviklingen.

Når det gjelder HMS og skader, så har vi gode resultater. Vi har en H-verdi som nærmer seg 0, og det er kjempebra. Men her må vi ikke hvile på laurbærene. Skadene eller ulykkene kan komme der man minst forventer det.

Vår strategi med å opprette en egen gjeng for riveprosjekt fungerer bra. Vi har mange rivningsjobber både i Rogaland og utenfor fylket. Vi starter opp i Kristiansand med et prosjekt rundt ferietiden.

Planlegging og prosjektstyring er viktige momenter når vi skal starte opp både store og små anlegg. Med riktig logistikk blir prosjektene mye enklere å gjennomføre, samt at hele organisasjonen får en lettere hverdag.

Til slutt vil jeg takke alle for innsatsen som er lagt for dagen i første halvår og ønsker alle en velfortjent ferie.

Øyvind Langemyr

FIN UTSIKT: Hidra ligger rett fram. Mellom Hidra og fastlandet får framtidige hytteiere føling med horisonten.

Med utsikt til Hidra og havs

De Risa-ansatte som opparbeider hyttetomter for Larsen og Bjørkland AS på Gangstø i Flekkefjord har spektakulær utsikt mot Lista-landet i øst, havet i vest og beint mot hjemstedet til én av dem; idylliske Hidra.

n Lærling Jon Erik Mathiasen har kort vei til jobb under anleggsarbeidet for det nye hyttefeltet Gangstø i Flekkefjord.

– Det er fin utsikt herfra. Vi ser rett på Hidra, flirer lærlingen som bor på øya rett over fjorden.

Feltet ligger nemlig i den bratte sørvendte skråningen rett over fjorden fra Hidra. De tre Risa-ansatte som til daglig er i sving, har nok av utfordringer med å opparbeide tomtene.

– Det kommer en fra sprengningsavdelingen med en borerigg og sprenger ut

terrasser i fjellet med jevne mellomrom. Vi rydder tomtene og lør opp steinmurer og anlegger stier til å gå på mellom tomtene. Her blir det ikke mulig å kjøre til hytta for alle, smiler formann Leif Jakob Træland.

Mellom tomtene fyller de på med jord hvor det vil bli grønne felt.

Larsen og Bjørkland AS er et byggefirma i Egersund. Firmaet har planer om å opparbeide totalt tolv tomter på Gangstø. Ikke alle blir liggende i skråningen, men alle vil få utsikt til Hidra og havs.

Satser på småkraftverk

Risa AS har de siste årene bygget en rekke småkraftverk i Kvinesdal og Sirdal. Det siste kraftverket for Statkrafts Småkraftverk AS, er utbyggingen av Stokkelandsåna i Kvinesdal.

n Det er gjengs politikk i Norge at de store vannkraftutbyggingenes tid er forbi. Småkraftverk AS har derimot spesialisert seg på utbygginger av mindre kraftverk. Med standardiserte moduler for kraftstasjon og andre installasjoner, går byggingen av kraftverkene raskt. Konsepsjonsbehandlingen i NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) og regulering i de berørte kommunene gjør likevel at de mange småkraftverkene som er under planlegging, tar tid før de når byggestart. De siste årene har Risa AS i Sirdal hatt hovedentreprisen for grunnarbeid og betongarbeid for flere slike kraftverk i kommunene Sirdal og Kvinesdal.

– Vi begynner å få en del erfaring med disse jobbene. Det er mange utbygginger på gang, og vi satser på å få ta del i flere av dem, smiler Mads Hompland.

Fall på 130 meter

I vår ferdigstilte Risa AS Stokkelandsåna kraftverk i Kvinesdal. Også her har Risa AS hatt ansvaret for grunnarbeid i forbindelse med rørgata, kraftstasjonen og demningen. Rørgata er i overkant av 970 meter med et fall på over 136 meter. Underentreprenør på betongarbeidene har vært Holm AS.

– Fornybar energi er i skuddet som aldri før. Dette er interessante jobber for

oss. Arbeidet startet opp høsten 2008. I hovedsak var vi ferdige i fjor, men det har vært en del etterarbeid utover våren, forteller Mads Hompland.

Den offisielle åpningen av kraftverket har enda ikke vært. Det har kun vært prøvedrift i kraftverket til nå. Dette skyldes foreløpig lite vann i vassdraget.

VANNKRAFT: Avdelingsleder i Sirdal, Mads Hompland, har stor tro på at Risa AS vil bygge flere småkraftverk i framtiden.

Barne- drømmen oppfylt

Drømmen om å rive den gamle skolen sin ble oppfylt for de Risa-ansatte på Tonstad i vinter. Grunnarbeidet for å bygge opp igjen ny barne- og ungdomsskole går litt saktere av praktiske årsaker.

n Den gamle barne- og ungdomsskolen på Tonstad har vært moden for modernisering i mange år. I fjor vinter startet arbeidet med rive store deler av den gamle bygningsmassen og kombinere den med en ny og moderne skolebygning. I tillegg skal det bygges nytt badeanlegg.

– Dette er noe folk på Tonstad har ventet på i mange år. Mange av oss som jobber i Risa AS har selv gått på denne skolen. Nå er det våre barn som er elever her, smiler anleggsleder Sven Magne Ousdal.

I påvente av at den nye skolen skal bli ferdig, er dagens elever spredd over tre ulike lokasjoner i bygda.

– Den nye skolen og svømmeanlegget skal stå ferdig til skolestart høsten 2011. Det er utfordringer med å gjøre grunnarbeid i den eksisterende bygningsmassen. Du kan rett og slett kalle det «dill og dall» med å kjøre masser inn i bygget og grave grøfter inni eksisterende klasserom. I tillegg er det svært mange fag som er inne på tomta samtidig for å bli ferdige til fristen. Målet er at taket på bygningen skal være tett innen ferien i år, smiler Ousdal som begynte som anleggsleder i Risa AS på Tonstad i fjor høst.

Han jobbet tidligere som enhetsleder for arealforvaltning i Sirdal kommune og rakk akkurat ikke å signere godkjenningen av den nye skolen før han sluttet.

LEgger FLATT: Formann Kjell Anders Eide er i full sving med anlegget for Aksdal Næringspark.

Rydder plass til småindustri

Risa AS sin avdeling i Haugesund startet året med sin største anleggskontrakt noensinne. Innen sommeren har de ansatte i Risa AS tappet ned to tjern og sprengt ut store mengder fjell for å gi plass til Aksdal industripark.

N Arbeidet med det 120 mål store industriområdet startet opp i januar og har en byggetid på 18 måneder.

– Dette er den største kontrakten for avdelingen i Haugesund gjennom tidene. Det er bra å starte opp året med et slikt anlegg. Kontrakten er delt opp i tre deler; selve næringsarealet, infrastrukturen og det nye krysset inn på E 39, forteller anleggsleder Jostein Milje.

Anleggslederen er ofte innom, men det er formann Kjell Anders Eide som har den daglige oversikten over anlegget.

– Vi er kommet godt i gang. Nå har vi tappet ned begge de to tjernene som ligger inne på området. Vi har sørget for at vannet renner ut i Aksdalsvatnet gjen-

nom en fylling som tar opp mesteparten av løsmassene i vannet, trekker formannen fram.

350.000 kubikk

Til sammen 350.000 kubikkmeter fjell skal sprenges ut i prosjektet. I første byggetrinn av industriparken skal Risa AS opparbeide 32 tomter. Totalt er området på 120 mål. Det aller meste av infrastrukturen blir bygget ut i første byggetrinn.

–I tillegg til selve industriområdet, skal vi bygge gang- og sykkelsti den drøye kilometeren inn til Aksdal sentrum, legger anleggsleder Jostein Milje til.

AKSDAL INDUSTRIPARK

Risa AS har kontrakten om å opparbeide det 120 mål store industriområdet ved Aksdal.

Kontrakten har en verdi på 60 millioner kroner og er den største Risa AS sin avdeling i Haugesund har hatt ansvaret for.

Det skal opparbeides ny avkjørsel og adkomstvei til området fra E 39 i tillegg til 30 industri- tomter med infrastruktur og splitter ny gang- og sykkelsti fra industriparken til Aksdal sentrum.

Risa AS har siden oppstarten hatt tre, fire gravemaskiner i sving, deriblant en 50-tonner. Dessuten er to dumpere og en borerigg i aksjon.

– Vi er stort sett sju, åtte personer i arbeid. Med skytebas som er inne på området med jevne mellomrom er vi enda flere, kommer det fra formannen.

Eid av kommunen

Etter kontraktsigneringen i januar, var det høytidlig markering av første spadestikk med ordfører Harald A. Stakkestad i spissen.

– Vi er godt fornøyde med at det er Risa AS som skal stå for grunnarbeidet i første byggetrinn av industriparken. De siste to årene har vi samarbeidet med Risa AS i byggingen av Haugaland næringspark, som jo ligger i Tysvær kommune, og som vi er medeiere av gjennom Haugaland kraft. Aksdal industripark derimot er 100 prosent eid av Tysvær kommune, uttalte ordføreren under markeringen.

Mens Haugaland næringspark er tilpasset arealkrevende industri, er hensikten med Aksdal industripark å tilby små og mellomstore industribedrifter tomter nært til E 39 midt på akse mellom Bergen og Stavanger.

Nytt industribygg på Raglamyr

Med Jakob Hatteland sitt nye bygg, får handelssenteret Raglamyr en rekke nye bransjer representert. Der hvor Risa i vår beredte grunnen og utvidet tomte, skal opptil 150 ansatte i Hatteland Gruppen ha sin arbeidsplass.

N Tomta som Jakob Hatteland development AS skal bygge på, var mer eller mindre ferdig planert da Risa AS satte i gang. Mannskapene fra Risa AS skulle egentlig ha vært i gang rett etter nyttår, men på grunn av den kalde vinteren, ble oppstarten utsatt en hel måned.

– Vi kom i gang i begynnelsen av februar. Det første vi gjorde var å utvide tomte. Holt Risa har vært inne og fundamentert tomte med rundt 30 peler. Vi

GOD GJENG: Anleggsleder for Risa AS Jostein Milje, formann for Kruse Smith Jan Arvid Nilsen, grave-maskinsjåfør Inge Oddvar Sjøvoll, håndmann Knut Einar Fagerheim og montasjeleder i AS Betong, Nils Seldal, utgjør et godt arbeidslag.

JAKOB HATTELANDS NYBYGG

Risa AS er underentreprenør for Kruse Smith i prosjektet med bygging av nytt kontorbygg for Hatteland Development på Raglamyr utenfor Haugesund.

Kontrakten til Risa AS er på 1,5 millioner kroner.

AS Betong leverer hele råbygget med fasadeelement. Kontrakten deres er på 12,5 millioner kroner, uten moms.

har gravd rundt pelene for å gi plass til betongkronen på toppen av pelene. Dessuten har vi gravd ut grøfter til ringmur og diverse ledninger som skal gå til og fra bygget, forteller Jostein Milje.

På plass ut året

Det er ikke mer enn noen få hundre kubikkmeter med masse som er kjørt vekk fra tomte. Innen sommeren skal AS Betong være ferdig med å montere alle fem etasjene med elementer.

– Vi kommer til å jobbe litt til og fra ut året med denne kontrakten. Det siste vi skal gjøre er å rydde uteområdet, løse noen steinmurer, klargjøre jorda til beplantning og asfaltere innkjørsel og parkeringsplass, forklarer Jostein Milje.

Det er Jakob Hatteland development

AS som står som utbygger. Bygget skal være arbeidssted for oppimot 150 ansatte i ulike datterselskap i Hatteland Gruppen

Overlevering i oktober

Arbeidet med ny parsell av riksvei 47 i Haugesund har fått utsatt tidsfrist til oktober. Årsaken er den strenge vinteren.

UTSATT FRIST: Gjengen som bygger ny parsell av riksvei 47, er glade for at fristen ble utsatt til oktober.

N Arbeidet på riksvei 47 stoppet opp i nærmere tre måneder i vinter. Dette har gjort at fristen for overlevering av det nye veianlegget er utsatt til 1. oktober. Den opprinnelige fristen var 1. juli, noe som i utgangspunktet var en stram tidsplan. Kontrakten om riksvei 47 på 45 millioner kroner var den største enkeltkontrakten som Risa AS sin avdeling i Haugesund hadde hatt ansvaret for da den ble inngått. Prosjektet omfatter cirka 700 meter med vei. På dette strekket skal det være ikke mindre enn tre underganger, tre rundkjøringer, 1.700 meter med grøfter og en 350 meter lang og 4 meter høy natursteinmur.

Trosset asken – dro på Bauma

Elleve Risa-ansatte tok turen til Europas største messe for bygg- og anleggsbransjen, Bauma i München, til tross for at messen ble arrangert mens vulkanaske på Island sørget for flyforbud i hele Europa.

n De Risa-ansatte lot seg ikke stoppe av vulkanaksen, men bestemte seg i siste liten for å kjøre ned til München. Turen ble foretatt i minibuss og gikk i ett strekk begge veier. Selv om reisen ble noe mindre komfortabel enn opprinnelig planlagt, hadde delegasjonen en fin og innholdsrik tur.

– På slike messer får du føling med hva som er i utvikling i bransjen. Det var mange flotte maskiner å se på. Blant annet fikk vi et godt inntrykk av en kinesisk produsent av gravemaskiner, Sany. Maskinene blir laget helt fra grunnen av i en liten by hvor alle som bor der, har en tilknytning til fabrikkene, forteller anleggsleder Geir Egil Fredriksen som var blant deltakerne på turen.

Som selskap på reisen, hadde han representanter fra avdelingene anlegg, drift, veivedlikehold, økonomi og anbud

FOKUS PÅ MASKINSKADER

Utstyr, maskiner og biler får også fravær ved større skader. Risa AS starter nå med rapportering i en egen skadecalender som distribueres ut. Dette gjøres for å skape større bevissthet rundt skadebildet. Hensikten er å forebygge skade både på personer og materielle ting. I tillegg ønsker vi å redusere kostnadene forbundet med reparasjoner. Vi skal ta vare på hverandre, utstyr, maskiner og kjøretøy. Mange er veldig flinke til dette, men det er fremdeles en vei å gå. Det repareres utstyr i Risa AS for 27 millioner kroner i året.

KVALITETSKAMPANJEN 24:7

Kvalitetskampanjen har nå pågått i over ett år og de 5 fokusområdene er gjennomgått. Norodd Reime har undervist i tegning og tegningsforståelse samt stikning og nivellering. Aage Skjæveland fra Skjæveland Cementstøperi, Jan Sigve Tjelto fra Sola Kommune og Arild Fosse fra Stavanger kommune har undervist i rørlegging. Flere av våre ansatte har gjennomført kurs i legging av kabler for Lyse. Ledere har hatt fullt fokus på planlegging. Så langt ser vi at det er oppnådd positive resultat i løpet

av kampanjen. Ledelsen i Risa AS og HMSK-sjef Guro Fykse ønsker derfor at kampanjen går videre.

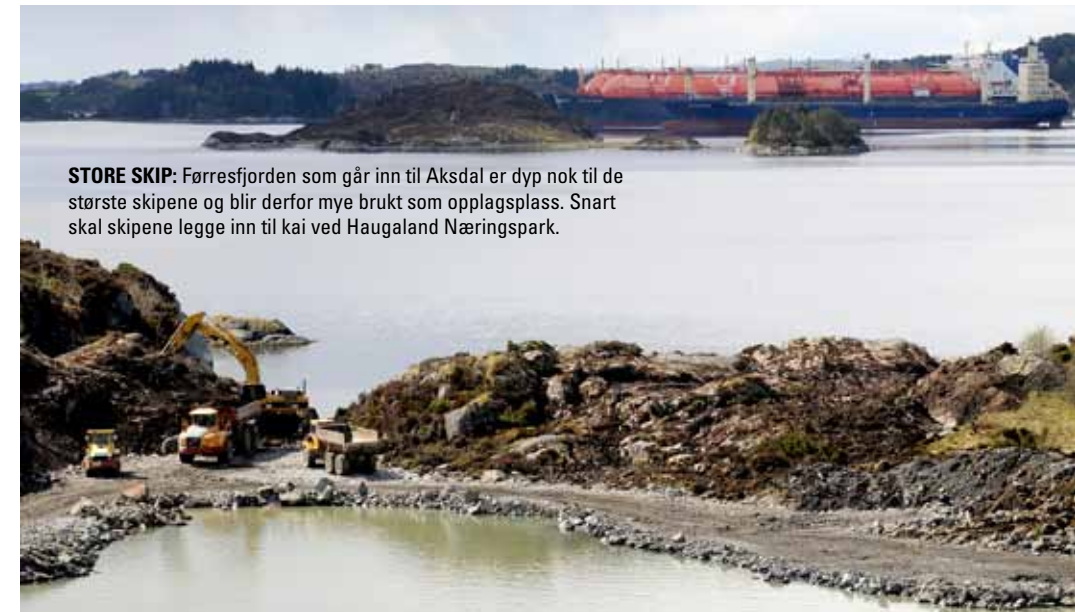
– Skorpefjell er et prosjekt hvor vi har spesielt fokus på dette med kvalitet når det gjelder rørlegging. Her gjennomføres det blant annet undervisning og veiledning der representanter fra Skjæveland Cementstøperi AS, som produserer rørene, er med. Det samme opplegget skal vi videreføre på Brattebø, sier Guro Fykse.

70-TONNER: Den største gravemaskinen i Risa AS og sjåfør Oddvar Slettemeås er på plass i Gismarvik.

FYLLER UT: Etter sommeren kommer det på plass en lekter som Risa AS skal bruke til å fylle ut vika.

STORE SKIP: Førresfjorden som går inn til Akdsal er dyp nok til de største skipene og blir derfor mye brukt som opplagsplass. Snart skal skipene legge inn til kai ved Haugaland Næringspark.

HAUGALAND NÆRINGS PARK

Risa AS har kontrakten med å sprengne ut fjell og planere ut området hvor Haugaland Næringspark skal anlegge en dypvannskai langs Førresfjorden. Kontrakten med å fylle ut vika er på 18 millioner kroner.

Risa AS går i dybden

I begynnelsen av mars begynte Risa AS på oppdraget med å fylle ut flere hundre tusen kubikk steinmasser i en vik langs Førresfjorden. Fyllingen skal gi plass til en dypvannskai for Haugaland Næringspark.

n Fra før har Risa AS sin avdeling i nordfylket bygget primærinfrastrukturen for næringsparken, som til sammen utgjør enorme 10.000 mål og skal romme storindustri. Siden i vinter er det grunnarbeidet langs dypvannskaiaen, lengst vest på området, som mannskapene i Risa AS har ansvaret for. Denne gang er det utstyr og personell fra sørsiden av Boknafjorden som gjør jobben. For at næringsparken skal komme langs den dype Førresfjorden, må nemlig en vik i fjorden vike plassen.

– Vi skal fylle ut hele vika her. Det meste av fyllmassene skal tas fra fjellknausene og bergene rundt selve vika. Vi skal ned til et nivå som ligger to meter over sjølinja. Bare rundt vika ligger det 200.000 faste kubikk med fjell. I tillegg kommer vi til å trenge en god

del innkjørte masser. Den skal etter planen Haugaland Næringspark skaffe fra arbeidet med undervannstunnelen i T-forbindelsen, som kommer opp like borti her, forteller anleggsleder Geir Egil Fredriksen.

Dette er den tredje fyllingsjobben i sjø han har hatt ansvaret for.

– Det er artige jobber og ikke så likt ting vi har gjort mye av tidligere, smiler Fredriksen.

Ferdig til november

Fra da arbeidet kom skikkelig i gang, har det vært tre gravemaskiner, to boreriggene og tre dumpere i gang med å fylle ut vika. De første ukene gikk med til å fjerne matjord fra bergknattene og anlegge en farbar anleggsvei langs den sydligste enden av bukta. Siden har det

vært fyrt av salve etter salve i fjellet. Boreriggene og lastemaskinene spiser seg stadig nærmere Førresfjorden, mens vika innenfor blir stadig grunnere. Formann Sven Arve Årslund har nå med seg et titalls ansatte i jobben.

– Nå er vi fulltallige. Sprengningsfolkene er også stadig innom og fyrer av en salve. På det meste blir det nok salver på 40 tonn slurry. Da har vi nok til å drive massetransport og rydde vekk en hel uke om gangen, smiler Årslund.

Den første fristen mannskapene jobber mot er 1. juli.

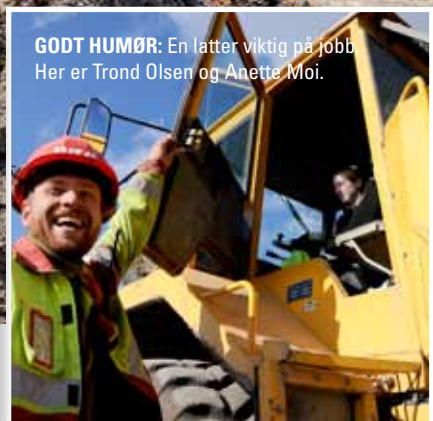
– Da skal kaientreprenøren begynne på den sydligste delen av kaianlegget. Hele vika skal være fylt igjen innen november. Etter sommeren vil fyllingen skje fra lekter, forteller Geir Egil Fredriksen.

Sprenger seg fram i Skorpefjell

STORT BYGGEFELT: Anleggsleder Geir Egil Fredriksen og formann Trond Olsen er med og gjennomfører den største kontrakten til Risa AS innen boligfelt noensinne.

I GRØFTA: Gunnhild Moi er i grøfta.

GODT HUMØR: En latter viktig på jobb. Her er Trond Olsen og Anette Moi.

BYGGEARBEID: Betongarbeidene på de første husene startet allerede i mai.

Mens mange anlegg stoppet opp på grunn av den kalde vinteren, har arbeidet med Skorpefjell gått framover med uforminsket styrke siden oppstarten i desember i fjor. Årsak: Alt grunnarbeidet i byggefeltet er sprengning.

Oppstarten av anleggsarbeidet for Skorpefjell ble naturlig nok ikke markert med et spadestik, men derimot med en sprengladning. Siden den første salven 11. desember i fjor, har det vært minst én salve hver dag i gjennomsnitt.

– Vi har ikke stoppet opp arbeidet på grunn av frosten. Vi har gjennom vinteren fått overført en del maskiner og ek-

stra folk, så vi har hele veien ligget litt foran skjema. Grunnmuren av de første husene i byggefeltet ble påbegynt i begynnelsen av mai, sier anleggsleder Geir Egil Fredriksen.

Formann Trond Olsen og en rekke av de Risa-ansatte som er engasjert i prosjektet, trives så godt på plassen at de har bosatt seg i brakkeriggen gjennom ar-

beidsukene selv om avstanden til Nærbo ikke er så stor. Mange av arbeiderne har også bosted på Sørlandet.

– Det er en god gjeng som er her. Vi har blant annet tre damer på laget. Mange av oss som er her, var tidligere med på utbyggingen av E 18 på Sørlandet så vi kjenner hverandre godt. Her inne får vi arbeidsro og holder framdriften i pro-

sjektet, smiler formann Trond Olsen.

Legger jorda på plass

Innen årsskiftet skal formannen og de andre ansatte ha sprengt, gravd og planert ut totalt 43 boligtomter i første byggetrinn og gjort ferdig infrastrukturen for hele området. Det er planlagt 201 boliger i Skorpefjell, hvorav Risa AS foreløpig har kontrakt på grunnarbeidet for 43 av dem.

– Så mye sprengning som det er her, er uvanlig i et boligprosjekt. I og med at deler av området ligger i nærheten av veier, båtleder og hus, må vi bruke en del

Stor aktivitet i sprengningsavdelingen

Med tre store sprengningsprosjekt pågående, har sprengningsavdelingen store utfordringen med å rekke over alt. De største sprengningsjobbene er Skorpefjell, Gismarvik og Aksdal næringspark.

Det vil bli brukt henholdsvis rundt 100 tonn, 140 tonn og 250 tonn med sprengstoff i de tre jobbene. Selv om sprengningsinnsatsen i Gismarvik og Aksdal Næringspark er de største, er det flere sikkerhetsmessige utfordringer knyttet til salvene som jevnlig går av i Skorpefjell.

– Grunnen til det, er nærheten til både veier, bebyggelse og sjøen. Vi må

passe veldig godt på før vi fyrer av, og kjører langt mindre salver her enn de to andre stedene. I tillegg til de tre store sprengningsjobbene, har vi en rekke mindre sprengningsjobber både internt i Risa-systemet og hos eksterne kunder. Det går fint så lenge vi har gode medarbeidere, smiler leder for sprengningsavdelingen, Geir Langaker.

ressurser på sikkerheten, kommer det fra anleggsleder Geir Egil Fredriksen.

Sprengningsfolkene er involvert i alt av grunnarbeid i Skorpefjell og har sprengt ut mange kilometer med grøfter og veier i tillegg til tomtene. Det er mange grøfter i dette prosjektet som er rundt fem meter dype. Når grøfter, veier og tomter er ferdig sprengt ut og planert med løsmasser, blir jordsmonnet som første ble fjernet, lagt på plass igjen.

– Det eneste stedet du vil se fjellet er i skjæringene vi har laget, understreker anleggslederen.

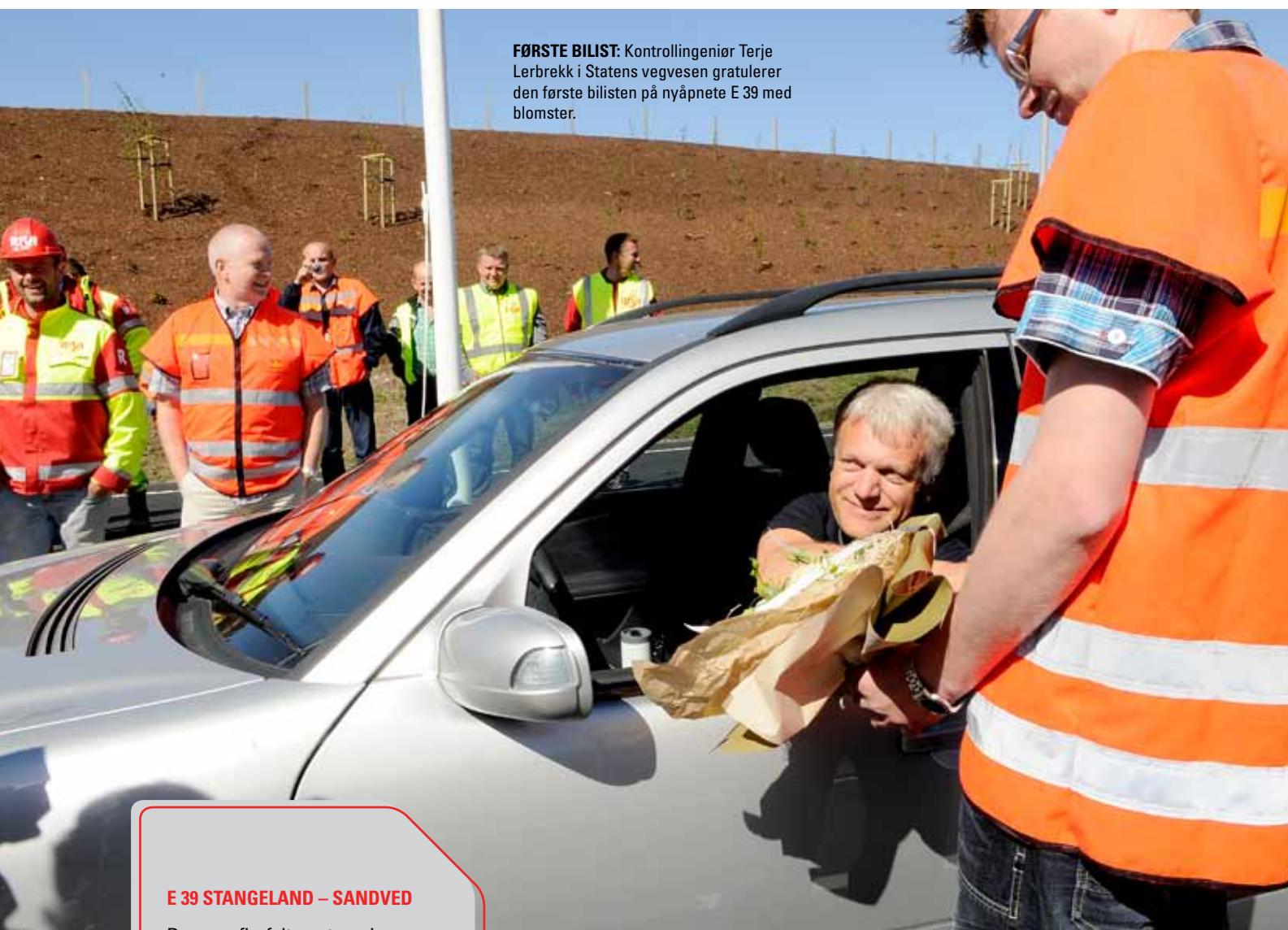
Skorpefjell

Risa AS har kontrakten med Østerhus Gruppen om opparbeiding av tomter og infrastruktur til det nye byggefeltet Skorpefjell på Mosterøy.

Kontrakten på vei, vann og kloakk for 201 boliger i Skorpefjell er på 62 millioner kroner.

Medregnet kontrakten for de 43 tomtene i første byggetrinn (6,5 millioner kroner), er Skorpefjell den største jobben innen boligutbygging som Risa AS har hatt ansvaret for.

Totalt 60.000 kubikk med fast fjell skal sprenges ut.

FØRSTE BILIST: Kontrollingenør Terje Lerbrekk i Statens vegvesen gratulerer den første bilisten på nyåpnete E 39 med blomster.

E 39 STANGELAND – SANDVED

Den nye firefeltsmotorveien er 2,3 kilometer lang.

Det er 12.000 kvadratmeter med støyskjerminger langs strekningen, nok trevirke til å bygge 50 eneboliger.

7.000 kvadratmeter med natursteinsmur pryder strekningen.

Det er flyttet 200.000 kubikkmeter med masser i forbindelse med arbeidet.

Risa AS sin kontrakt er på 129 millioner kroner.

Det er brukt 115.000 arbeidstimer, inkludert alle underentreprenører, i prosjektet.

I FRONT: (F.v.) Formann Ove Haugland, prosjekt-ingeniør Amo Secic, anleggsleder Kato Risa og formann Odd Magne Haugland har hatt en kyndig hånd om prosjektet.

FEIRET MED KAKE: De ansatte i Risa AS feiret åpningen av E 39 med kake, selv om de skal jobbe på utsiden av traseen fram til 9. juli.

SNORKLIPPING: Ordfører i Sandnes, Norunn Østrått Koksvik, erklærte den nye motorveien for åpnet sammen med regionvegsjef Egil Olav Ellevset.

Åpnet etter 115.000 timer

Etter at de ansatte i Risa AS og alle underentreprenørene hadde lagt ned 115.000 arbeidstimer, kunne den første bilisten kjøre over den nye firefeltsmotorveien fra Stangeland til Sandved.

De omlag 40.000 bilistene som passerer denne strekningen daglig, var ekstra glade for at firefeltsmotorveien var ferdig som planlagt til åpningen tirsdag 15. juni. Mange markerte gleden med å tute i hornet da de kjørte forbi i nordgående retning under åpningsarrangementet. All trafikk i sørgående retning ble stengt og penslet over på riksvei 44 da veien ble åpnet.

– Det er bare å berømme entreprenøren Risa AS, og alle underentreprenørene, for godt arbeid i et krevende prosjekt, uttalte regionvegsjef i Statens vegvesen, Egil Olav Ellevset, i talen sin.

Sandnes kommunes engasjement i prosjektet ble også trukket fram. Forlengelsen av motorveien sørover kommer nemlig mange år tidligere enn opprinnelig planlagt og er et resultat av påtrykk fra Sandnes kommune. Det var derfor ingen overraskelse at Statens vegvesen hadde bedt Sandnes-ordføreren om å stå for åpningen.

– Herved erklærer jeg den nye veien for åpnet, kom det fra Norunn Østrått

Koksvik.

Dermed kunne de ansatte i Risa AS slippe den første bilen forbi sperringen.

Utfordrende arbeidsplass

15. juni er den planlagte åpningsdatoen som har stått på byggeskiltet gjennom hele anleggsperioden fra januar 2009. Med en ekstremt kald og lang vinter, er det ingen selvfølge at denne datoen ble overholdt. Det har heller ikke vært skader underveis. Med det store tidspresset og, ikke minst, trafikken gjennom anleggsområdet, er HMSK-sjef i Risa AS, Guro Fykse, veldig fornøyd med gjennomføringen.

– Det har vært en ekstremt utfordrende arbeidsplass med tanke på HMS. Mye av arbeidet har foregått langs veistrekningen. Dessverre er det ikke slik at alle bilistene har overholdt de nedsatte farts-grensene på stedet, sier Guro Fykse.

«Sjakktrekk» på E 39

Anleggsleder Kato Risa i Risa AS vil framheve innsatsen til de ansatte både i Risa

AS og hos underentreprenørene som har stått på natt og dag for å bli ferdige. Totalt har det vært rundt 50 personer involvert i prosjektet. Rundt 30 av disse er ansatt i Risa AS.

– Det har vært en vanvittig god gjeng. De siste ukene har det vært drift nesten døgnet rundt. Nå er vi ferdige med alt som ligger innenfor støyskjermingene. En del etterarbeid som ligger utenfor, har vi frist fram til 9. juli med å fullføre, forteller Kato Risa.

Et såkalt sjakktrekk for å bli ferdige i tide, var å få asfaltert det nye sørgående kjørefelt allerede før jul.

– Vi var redde for vinteren, men at den skulle bli så hard var det ingen som hadde drømt om. Siden vi hadde asfaltert ferdig hele sørgående retning før vinteren satte inn, kunne vi dirigere trafikken over og konsentrere oss om grøfter, kummer og støyskjerming i nordgående kjørefelt gjennom hele kuldeperioden, smiler anleggslederen.

Åpnet Tjensvollkrysset med et sprang

Elever fra toppidrettslinja ved St. Svithun videregående skole sprang gjennom snora som ble holdt oppe av Svein Georg Sandve fra Kruse Smith og Kato Risa fra Risa AS, og markerte åpningen av Tjensvollkrysset.

Risa AS har vært hovedunderentreprenør for Kruse Smith i Statens vegvesens prestisjeprojekt med å bygge nytt Tjensvollkryss. Risa AS sin anleggsleder, Kato Risa, og Kruse Smiths byggeleder, Svein Georg Sandve, stod i hver sin ende og holdt oppe snora under åpningen. Elever fra toppidrettslinja ved St. Svithun videregående skole sprang stafett rundt «glorien» og markerte åpningen av krysset ved å løpe gjennom snora.

– Det har vært en utfordrende jobb med tanke på trafikken som passerer her hver dag. Resultatet er bra og personlig

synes jeg det er flott at en bygger et veikryss med så mye utsmykning, kommenterte Kato Risa under åpningen.

Statens vegvesen fornøyd

Regionvegsjef i region vest i Statens vegvesen, Egil Olav Ellevset, berømmet det nye krysset.

Han framhevet også samarbeidet med de to viktigste entreprenørene i prosjektet, nemlig Kruse Smith og Risa AS.

– Det har fungert veldig godt. Vi vil gi honnør til de som har vært med å bygge dette, sa regionvegsjefen i talen sin.

Har gått gradene i Risa AS

Kato Risa har gått gradene fra håndmann til anleggsleder i Risa AS. Midt i sluttspurten for å få ferdig utvidelsen av E 39 og Tjensvollkrysset, hadde han 25-årsjubileum i bedriften.

n Da Kato Risa begynte som håndmann i en grøft et sted på Nord-Jæren i 1985 var han en skoletrøtt ungdom på 15 år. I dag, 25 år senere, er han anleggsleder i Risa AS med en rekke kursbevis og eksamener bak seg. Ikke minst har han gjort unna elleve år som anleggsleder i den største vekstperioden av bedriftens historie. 15. juni overleverte han og de andre ansatte utvidelsen av firefelts motorvei sørover fra Stangeland til Kvelluren bro.

– Mye har forandret seg i løpet av disse årene. Det er helt andre krav til HMS, dokumentasjon og kontrakter i våre dager enn det var da jeg begynte - og godt er det. Vi gjorde avtaler over bordet og ble enige om hvordan ting skulle være der og da. Det ville aldri ha gått i dag. Et så stort anlegg som E 39 krever mye planlegging og, ikke minst, at vi sammen klarer å løse uforutsette problemer underveis. Det er sjelden at alt går etter planen. Egentlig burde anleggslederen med ansvaret for anlegget på E 39 bare hatt denne ene jobben å konsentrere seg om. Siden måtte jeg overta anlegget midtveis, har det vært litt mange prosesser parallelt å holde styr på. Det var utrolig mye å sette seg inn i på kort tid. Men det er det som er så kjekt med denne jobben; nemlig utfordringene, smiler Kato Risa.

Utfordringer i kø

Utfordringene med å utvide firefelts vei på E 39 sørover og å bygge om på hele Tjensvollkrysset, har stått i kø det siste året for Kato Risa. Det har trafikkantene som kjører langs strekningene også gjort. To og en halv måned med vinter

har gjort at det lenge så skummelt ut med tanke på å nå fristene som er satt. Tjensvollkrysset fikk forlenget tidsfrist, mens E 39 måtte være ferdig til samme tidspunkt uavhengig av ekstremvinteren i Rogaland.

– I løpet av de elleve årene jeg har vært anleggsleder, har jeg aldri ledet et anlegg som har gått over tidsfristen. De aller fleste av jobbene for vegvesenet er det dagmulkter på om du ikke er ferdig til fristen. Da kan du bare ikke være for sein, smiler Kato Risa.

Med et gjennomsnitt på mellom 10 og 15 anlegg i året gjennom elleve år, har Kato Risa hatt ansvaret for i overkant 100 anlegg.

– Hva er det kjekkeste anlegget du har vært med på?

– Det må være Viking Stadion og Hinna Park. Det var spesielt å få være med på hele utbyggingen der inne, forteller Kato Risa.

Fra Risa

Selv om det var moro å berede grunnen til Viking Stadion, er han ingen Viking-patriot. Han har kun vært på stadion i Jåttå tre ganger etter at jobben var gjort. Første gang var på åpningskampen, og så har han vært invitert med på arrangement med Kruse Smith ved to anledninger.

– Jeg er fra Nærbø og er sånn sett ekte jærbu. Nærbø har vært hjemstedet mitt hele livet, selv om jeg har navnet fra Risa. Det er mange som lurer på det, men jeg er altså ikke i slekt med eierne av Risa-konsernet. Farfar min var fra Risa, oppklarer Kato Risa.

Han er samboer og far i huset for fire

barn på det meste, to egne og to «på lån». Når Kato Risa ikke leder framdriften på ulike anlegg, styrer han på med egne byggeprosjekt hjemme eller han er ute og løper.

Nytt hovedverneombud

Det nye hovedverneombudet i Risa AS jobber i EU-løpet i verkstedet og heter Tom André Joakimsen. «Kimsen», som er navnet han går under til daglig, er glad for den tilliten han har fått fra de andre verneombudene i Risa AS og Arbeidsmiljøutvalget i bedriften.

n – Jeg ønsker å bidra til at alle skal ha en sikker og god arbeidshverdag og at den enkelte tar eierskap til Risa AS. Nå har jeg ikke vært hovedver-

neombud i mer enn noen ganske få uker, men jeg tror dette kan være en kanal de andre verneombudene kan gå hvis det er spesielle saker de ønsker å ta opp, kommer det fra «Kimsen».

Han anbefaler andre å satse på en karriere i Risa.

– Det er en selv det kommer an på. Jeg har fått mye oppbakking til å gjøre akkurat slik jeg har ønsket. Læringer

som kommer inn i Risa i dag, har akkurat de samme mulighetene som vi hadde. Hvis en står på og yter noe ekstra, får man etter hvert større ansvar, slår Kato Risa fast.

PILENE RETT VEI: Kato Risa har hatt en lang og innholdsrik karriere i Risa AS. I vår feiret han 25-årsjubileum i bedriften og er blant en håndfull ansatte som har vært med så lenge.

n Byggingen av Høg-Jæren Energipark er i full gang etter ti års planlegging og godkjenning. Prosjektet er den første fullskala vindkraftutbyggingen sør for Trøndelag og har vært både omstritt og omtalt. Et viktig poeng for myndighetene, er at området skal kunne tilbakesføres til den opprinnelige stand etter at konsesjonsperioden utløper.

– Etter tolv års drift, er utbygger pliktig å legge fram for myndighetene en finansieringsplan for å utvikle parken. Dette gjelder alle synlige elementer, bortsett fra veiene, som blir liggende til framtidig bruk av grunneierne. Fundamentene hvor vindmøllene blir montert, fjerner vi toppen av og dekker til «betongklossen» under med jord slik at det går an å så gras over, forteller daglig leder i Jæren Energi AS, Lars Helge Helvig.

Det største inngrepet i bakken, nemlig 14 kilometer med interne veier inn på området og mellom vindmøllene, blir derimot liggende.

– Både NVE og vertskommunene Time og Hå har vært opptatt av at veiene blir bygget mest mulig skånsomt. Det blir ingen store skjæringer i naturen. Utdfordringen er at veiene må bygges med store nok kurver til at lastene med vindmølleblader skal komme fram, trekker Lars Helge Helvig fram.

50 meter lange laster

Risa AS og hovedentreprenøren Kruse Smith kommer til å jobbe parallelt med byggingen av vindmøllefundamenter og grunnarbeidet for veier, grøfter og fundamenter fram mot åpningen av parken 1. juni neste år. Først i mars, april neste år, vil det være klart for å begynne monteringen av vindmøller. Selve monteringen blir altså bare en liten del av anleggsperioden.

– Veiene må være seks meter breie og tåle et høyere akslingstrykk enn en standard veikropp på grunn av mobilkranen som skal heise på plass delene. Denne kranen finnes ikke i Norge, men må transporteres hit fra et sted på kontinentet. Den blir demontert for å kunne fraktes, men det er ikke hensiktsmessig å ta av alle delene for hver gang den skal flytte mellom de ulike møllene. Derfor blir veiene bygget med masser som tåler ekstreme påkjenninger. Men det skal

SIGNERTE KONTRAKT: Lars Helvig og Bjørn Risa signerte kontrakten med en stein som underlag.

FØRSTE VINDMØLLE: Lars Helvig plantet den første vindmøllen på Høg-Jæren i jorda.

I VINDEN: Høg-Jæren Energipark, her representert ved administrasjonsleder Tone Einersen og daglig leder Lars Helge Helvig, står ved det som skal bli inngangsporten til vindmølleparken.

Går varsomt fram i vindmølleland

Alle spor etter Høg-Jæren Energipark, bortsett fra veiene, skal være borte når konsesjonsperioden løper ut etter 20 års drift. Grunnarbeidet som Risa AS utfører, må derfor utføres med stor varsomhet.

være grusdekke, presiserer Helvig.

Kurven på veiene henger sammen med lengden på lastene som skal inn.

– De lengste lastene er på opptil 50 meter og består av vindmølleblader. De kan ikke deles opp slik som tårnene.

Hvert blad tilsvarer én last, med 15 meter av bladet stikkende ut bak. Bare den delen som stikker ut fra lastevognen er like lang som en buss, så det dreier seg om nokså lange laster, smiler Lars Helge Helvig.

Åpent for turgåere

Langs avkjørselen til vindmølleparken fra riksvei 504 mellom Varhaug og Kartavoll, er store deler av leplantingen nå hogget ut. Her blir det en parkeringsplass hvor besøkende til området

kan sette fra seg bilen.

– Under anleggsperioden tenker vi at området blir mest mulig avstengt, mens i driftsperioden ser vi for oss at området blir åpent for turgåere og syklister. Ingen andre enn grunneierne og de som

har en jobb inne på området å gjøre, kan imidlertid kjøre bil inn. På Smøla, hvor det er en stor vindmøllepark, har vi lagt merke til at snøen legger seg tidlig på veiene. Det vil neppe være behov for å brøyte noe særlig, så her kan det bli fint å ta seg en skitur mellom vindmøllene, tenker Lars Helge Helvig høyt.

Ved servicebygget som skal settes opp inne i selve vindmølleparken, er det planlagt å montere opp tavler med informasjon om prosjektet og moniterer hvor en blant annet følge med på hvor mye strøm som blir produsert i øyeblikket.

– Vi har engasjert arkitektfirmaet Hellen & Hard til å gi form til bygget slik at det blir lagt vekt på arkitekturen. I servicebygget blir det foruten trafo og elektrisk utstyr, kontrollrom, lager, verksted og møterom med vinduer i alle retninger mot vindmølleparken, oppsummerer den daglige lederen.

HØG-JÆREN ENERGIPARK

Jæren Energi AS skal sette opp 32 vindmøller på Skjæret på Høg-Jæren.

Hver turbin er på 2,3 MW, så den samlede effekten på anlegget blir 73,6 MW med en årlig produksjon av 250 GWh.

Hvert vindmølleblad skal være 50 meter langt. Rotoren på vindmøllene har tre blader og vil være montert i toppen av en 80 meter høy mast.

Kruse Smith er hovedentreprenør for byggeprosjektet, med Risa AS som underentreprenør på grunnarbeidet.

Kontrakten til Risa AS er på rundt 25 millioner kroner.

Vindparken skal være i drift fra 1. juni 2011.

Endrings- melding på vei

Fire og et halvt år er gått siden jeg tok på meg den røde Risa-jakken. Drift og vedlikehold og oppbygging av nye kontrakter har vært hovedoppgaven disse årene.

N Da jeg fikk strategidokumentet, eller «strategistreken» av Bjørn i mai 2006 lurte jeg jo litt på om dette var på alvor, men det var det. Nå er det også i stor grad blitt en realitet. Jeg er litt stolt over det vi har fått til og det kartet som vi kaller «Kyst til Kyst», som strekker seg fra Stord i nord til Risør i sør.

Arendal Øst og Indre Ryfylke er nye områder i 2010 samtidig som det er klart at vi forsetter i Sirdal med ny kontrakt der. Ronny Hope og Aage Vee er ansatt som anleggsledere på hver sin kontrakt og jeg benytter anledningen til å ønske de og de andre nye medarbeiderne på kontraktene velkommen inn i Risa AS.

Som nevnt i forrige Rongaren, går vi nå inn i en periode der flere av kontraktene vi har hatt ansvaret for i én periode blir lagt ut på nytt anbud. Stavangerkontrakten er først ut i 2011 og skal regnes på ny nå i vinter. I 2012 kommer Mandal og Setesdal. Selvsagt håper vi på å få hånd om Dalane-kontrakten igjen også dette året. Slik vil det fortsette i årene framover med nye anbud med ujevne mellomrom.

Veksten innenfor funksjonskontraktsområdet har vært stor i løpet av disse årene og omorganisering var nødvendig. Ny organisasjon hvor vi fikk samlet anlegg og vei i en driftsorganisasjon, har nå fått virke ett års tid og ting begynner å sette seg.

Endring skaper også nye muligheter, og så har skjedd også for meg. Etter ferien overtar jeg ansvaret for indremedisinen i Risa AS. Det vil si alle 103 medarbeidere som leverer varer og tjenester internt til driftsavdeling, samt eksternt. Dette inkluderer boring og sprenging, knusing og transport, verksted og ut-

leieavdelingen. Noen fag kan jeg litt om, mens andre fag skal jeg sette meg inn i fra grunnen av. Arbeidsmålet må være å ha kostnadsfokus og levere varer og tjenester internt til lavest mulig pris. Med et godt arbeidsmiljø og ved å gjøre ting sammen, skal vi få til dette.

Høsten 2010 blir travel da både gammel og ny jobb skal ivaretas en periode «på en måte».

Med denne endringsmeldingen, håper jeg på og ønsker alle dere en riktig god sommerferie hvor jeg ikke skal endre på noen ting. Det blir hytta på Ådnøy for min del i år også.

«RISA-LAND»

Risa AS har i dag ansvaret for veivedlikeholdet i åtte kontrakter.

Disse er: Hauga-Stord, Sirdal, Flekkefjord, Mandal, Setesdal, Stavanger, Arendal Øst og Indre Ryfylke.

Rundt 60 Risa-ansatte er involvert i drift- og vedlikeholdskontraktene.

Antallet kontraktører er til sammen 232.

Drift- og veivedlikehold vil omsette for rundt 250 millioner kroner i 2010.

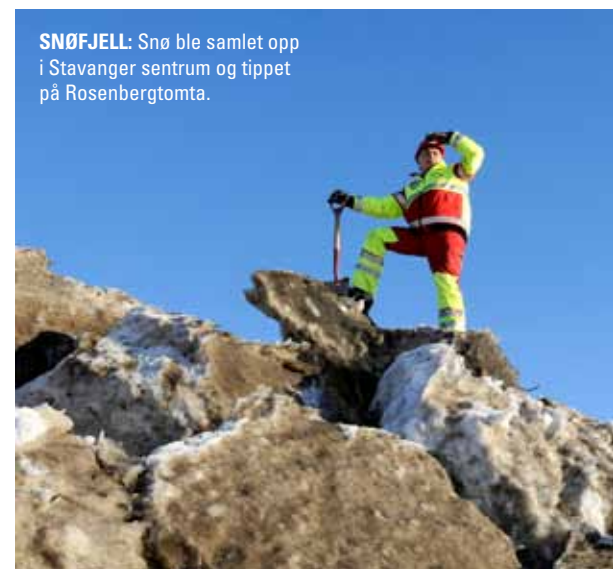
MANGE BRØYTETIMER: Risa AS gjennomførte 19.000 timer med brøyting i Stavanger-kontrakten i vinter. Her er en brøytebil i full fart på riksvei 44 gjennom Kleppe.

KREVENDE: Bømløbroen og Karmsundbroen er ekstra viktige å ha under oppsikt gjennom vinterhalvåret for bas i Hauga-Stord-kontrakten, Tor Gunnar Lilleskog.

SNØFJELL: Snø ble samlet opp i Stavanger sentrum og tippet på Rosenbergtomta.

SKILTJUNGEL: Roald Ballestad holder orden på skiltjungelen i Flekkefjords-kontrakten.

SNØRYDDING: Bas Einar Solli ryddet snø med gravemaskin i Bryne sentrum i februar.

Konkurrent og samarbeidspartner

GLAD GUTT: Hans Ragnar Uthus har gått fra prosjektleder til anleggsdirektør i Kruse Smith Entreprenør AS. Han har tidligere hatt ansvaret for byggingen av mange av de store industribyggene på Forus. Der har han også kontor.

n Selbu er mest kjent for vatter og ski, men Hans Ragnar Uthus savner ikke hjembygda, og dessuten er det ikke lett å flytte på ei Bryne-jente.

– Jeg har blitt vant med snøfrie vintre, og savner verken kulden eller snøen. Det eneste jeg savner er muligheten til å gå på jakt, sier anleggsdirektøren. Det savnet kompenseres med rypejakt i barndomstraktene én gang i året. Da treffer han også barndomsvenner og familie.

Det var byggingen av condeep-plattformene i Jättåvågen som fristet den nyutdannede bygningsingeniøren til Rogaland. Uthus gikk gradene i Norwegian Contractors (NC), og var produksjons-

Hans Ragnar Uthus er nyansatt anleggsdirektør i Kruse Smith Entreprenør AS og har ambisiøse mål. Innen tre år er målet å øke omsetningen fra 500 millioner til 1 milliard kroner innen anlegg.

ansvarlig for betongarbeidet på Sleipner A. Den gikk til bunns.

– Jeg lærte mye av den ulykken. Da jeg fikk beskjeden om at den hadde sunket, husker jeg at jeg tenkte på at så lenge det ikke gikk liv tapt, så var det greit. Det var jo kun penger, sier han og ler. Det gjør direktøren ofte. Og godt humør trengte han virkelig da det stormet som verst etter at Sleipner A gikk til bunns med et brak i Gandsfjorden i august i 1991.

– Jeg ble frikjent for ansvaret. Det var prosjekteringen som var feil, men jeg har i ettertid brukt den erfaringen som referanse. Da snekkeren, som bygde huset mitt, for andre gang satte en stor spiker i vannrørene og forventet kjeft. Ja, da sa jeg bare at jeg hadde opplevd verre ting. Jeg har virkelig erfart hva ordet byggefeil betyr, forteller han og ler igjen.

Nå er det derimot anleggsdivisjonen i Kruse Smith Entreprenør AS som er hans ansvar, og planen er klar. I løpet av tre år skal omsetningen dobles - fra 500 millioner til 1 milliard kroner.

– Hvordan?

– Få nok jobber innen tunellbygging, brobygging og andre store byggeprosjekter. Og da er det hovedsakelig innen offentlig sektor markedet er størst. Vi må utvide markedsandelene i hele landet. Per dags dato har vi hatt prosjekter fra Hammerfest til Lindesnes. Samtidig får vi ikke jobber om ikke prisen er riktig. Slik som Risa AS hadde på Sola-splitten. Utfordringen med å oppnå denne veksten blir å finne riktig prisnivå, og ikke minst, ha dyktige medarbeidere i alle ledd, svarer han.

Og det å få tak i dyktige medarbeidere er en utfordring, men Kruse Smith Entreprenør AS har lojale og fornøyde medarbeidere.

– Vi har liten "turn over", og det kan

HANS RAGNAR UTHUS

Født: 26. januar 1958 i Selbu, Trøndelag

Bor: Tananger

Sivilstand: Gift med Tone fra Bryne, to voksne sønner

Yrke: Anleggsdirektør i Kruse Smith Entreprenør AS

Hobbyer: Sykling og turer til hytta på Hovsherad.

nok skyldes at vi betaler godt og har et meget godt arbeidsmiljø, mener direktøren.

Kruse Smith Entreprenør AS har få anleggsmaskiner, men bruker underleverandører. Risa AS har samarbeidet godt med Kruse Smith i mange år, et samarbeid Uthus håper kan fortsette.

– Vi har et meget godt samarbeid med Risa-konsernet. Samtidig er det prisen som avgjør hvem vi samarbeider med. Vi er både konkurrenter og samarbeidspartnere, sier Uthus.

SETT AV 28. AUGUST!

Aktivitetsdagen for de ansatte i Risa AS, med følge, er under planlegging. Fra arrangementskomiteen blir det røpet at det blir sykkeløp for alle aldre. Presisjonskjøring med tunge kjøretøy, ATV-kjøring og graving er blant andre faste, populære innslag. Det blir i år dessuten en ekstra overraskelse for damene.

God skadestatistikk og lavt sykefravær

Risa AS kan vise til svært gode tall når det gjelder skadestatistikk og sykefravær hittil i år. Årsakene kan være sammensatt, men at den høye bevissthet rundt HMS ute på byggeplassene hjelper, er det ingen tvil om.

n Både sykefraværet og skadestatistikken har hatt en stabilt nedadgående kurve gjennom hele det første halvåret i 2010. Skadekalenderen for i år er hittil helt fri for «røde dager», det vil si skader med fravær som følge. De to skadene som er registrert, er begge mindre alvorlige og altså uten fravær.

– H1- og H2-verdier er et vanlig mål i bransjen. H1-verdien viser skader med fravær i forhold til totalt antall arbeidede timer, mens H2-verdien er et mål på skader både med og uten fravær i forhold til det totale timeantallet. Begge disse to er synkende og lå ved utgangen av mai på 2,5 (H1) og 11,5 (H2), viser HMS- og kvalitetssjef i Risa AS Guro Fykse til.

Kampanjer virker

Tilsvarende tall for 2009 var langt høyere.

– Dette viser at det nytter å ha fokus

på HMS og at bevisstheten omkring dette er stadig bedre ute på anleggsplassene. Vi forsøker å lære av de feilene som blir registrert via avviksrapporteringssystemet og setter inn kreftene der det trengs. Eksempler på målbevisste tiltak som har slått inn på skadestatistikken, er kampanjer om å sjekke hurtigkoblingen på gravemaskiner og den nært forestående grøftekampanjen i Risa AS, trekker Guro Fykse fram.

Lavt sykefravær

Personalsjef i Risa AS, Torill Sigurdson, er glad for å kunne supplere den positive skadestatistikken med gode tall om sykefraværet. Sykefraværet var høyt i slutten på fjoråret og i starten av 2010, men vi ser nå at det er på vei ned.

– Det gjennomsnittlige sykefraværet hittil i år er på 4,42 prosent. For månedene april og mai isolert sett er tallene helt nede i 2,32 prosent. Korttidsfraværet er helt nede i 0,8 prosent, noe som tyder på at trivselen på arbeidsplassen er veldig høy. Det er langtidsfraværet som trekker opp, men dette har vi de siste årene satt inn mye ressurser på som vi tror vil gi bedre resultater etter hvert. Vi har skarpt fokus på oppfølgingen av de langtidssykemeldte og jobber for å tilrettelegge slik at de skal kunne komme tilbake i jobb, smiler Torill Sigurdson.

Månedlig H1 verdi mai 2,6

H1 verdi er skader med fravær i forhold til totalt antall arbeidede timer.

Månedlig H2 verdi mai 10,3

H2 verdi er skader med og uten fravær i forhold til totalt antall arbeidede timer.

LEDERUTVIKLING PÅ ALLE NIVÅ

Fra høsten blir det fokus på lederutvikling på alle nivå i Risa AS. Undervisningsopplegget som vil inkludere alle ledere i Risa AS, vil vare fram til jul.

REVISJON AV ISO-9001

ISO-sertifiseringen som ble gjennomført i Risa AS i fjor skal opp til hovedrevisjon annethvert år. I vår har det imidlertid vært en mellomrevisjon der revisor fra Dovre har gått Risa AS etter sømmene. Revisjonen fant sted på hovedkontoret på Nærbø, anlegget på Skorpefjell og innenfor funksjonskontraktene Flekkefjord og Hauga-Stord.

– De fant noen mindre avvik og kom med noen anbefalinger som vi nå jobber for å rette opp. Alt i alt var de veldig godt fornøyde med revisjonen. ISO-sertifikatet er et levende dokument som vi hele veien må sørge for å holde à jour, presiserer Guro Fykse.

Kompetanse

n Det første året i ny elementfabrikk på Skurve er tilbakelagt, og det har vært både spennende og utfordrende å få den nye hverdagen til å fungere best mulig.

Alle ansatte har bidratt til at vi nå er på det nivået vi var før vi flyttet fra Ganddal, og pilene peker stadig oppover når det gjelder produktivitet og effektivitet.

Vi fikk virkelig testet anlegget på Skurve i den hardeste vinteren i manns minne her på Jæren. Vinteren ga oss en tøff start på året med liten aktivitet på byggeplassene.

I løpet av sommeren, vil administrasjonen og konstruksjonsavdelingen også flytte til Skurve. Da får vi samlet alle ansatte på ett sted, noe som blir veldig godt. Det settes opp en kontorrigg i påvente av at vi starter byggingen av kontorbygget.

Ordreserve strekker seg nå godt utover høsten og vinteren, det er svært gledelig med alle nye prosjekter som vi skal i gang med. Vi kan nevne Sjøhagen 6 i Stavanger, Grannesbakken trinn 2 og 3, Televeien 1 for Ugland Eiendom i Grimstad, trafoer til Vindmølleparken

på Høg-Jæren, IKM, som alle starter opp i løpet av sommeren og høsten.

Grude Bygg er også en viktig bidragsyter med sine bestillinger gjennom hele året.

De siste måneders utvikling i markedet gjør oss optimistiske for utviklingen framover. Når vi nå i tillegg er blitt tildelt enda mer ansvar, gjennom den nye konsernorganisasjonen, er det opp til oss selv å bruke den erfaringen og kompetansen vi besitter for å oppnå de målene vi har satt oss.

Kompetanse er én av Risa-konsernets seks kjerneverdier. De ansattes kompetanse er den viktigste ressursen i de ulike bedriftene, og er svært viktig i arbeidet med å gjøre hverandre gode. Det er en utfordring å videreutvikle og forvalte ressursene på beste måte. Her må det fokuseres på opplæring, veiledning og utfordrende arbeidsoppgaver. Noen er kanskje fornøyde med de oppgaver de har, mens andre er klar for å ta fatt på nye oppgaver. I det nye nettverket for personal og kompetanse, vil det bli fokusert på kompetanseutvikling for den enkelte ansatte. Hva vi kan tilby av kurs, bedriftsintern opplæring og opp-

læring på tvers av konsernbedriftene, er noen av punktene vi jobber med. I dette arbeidet vil vi også benytte tiltaksplanene som ble utarbeidet etter Arbeidsmiljøundersøkelsen høsten 2007.

I tillegg må det fokuseres på kompetanse når det gjelder mellommenneskelige forhold. Gjør vi hverandre gode i det daglige i den måten vi opptrer på? Gir vi tilbakemeldinger på en konstruktiv og ikke nedbrytende måte?

De siste to årene har vi ikke hatt skader med sykefravær og kan være stolte av et H-tall på null. Vi får fortsatt inn for få RUH (rapport om uønsket hendelse) som omhandler nestenulykker. Her er det helt klart underrapportering. Jo flere RUH som kommer inn, jo lettere er det å sette inn tiltak og forebygge arbeidsulykker.

Med full aktivitet i alle avdelinger, er det kjekt å se fram til noen velfortjente sommerferieuker.

Jeg ønsker alle en flott sommer!

Randi S. Egeland

JUBILANTER I 2009

40 år:

Kåre Magnar Knutsen
Jan Egil Hegre
Niels Seldal

30 år:

Tor Byberg

Konserthus på lager

Produksjonen av fasadeelementene til Stavanger Konserthus går som planlagt på betongfabrikken på Skurve, men monteringen er utsatt i fem måneder.

n Stavangers nye konserthus er, som mange andre byggeprosjekter i distriktet, påvirket av den ekstreme vinteren, men det er ikke kuldegrader som fører til at monteringen av fasadeelementene fra AS Betong blir noen måneder forsinket.

– Etter planen skulle monteringen startet i slutten av mars, men nå blir det ikke før i september. Dette skyldes at vi har lagt om fremdriftslogistikken, og ikke forsinkelser. Også vi har merket den kalde vinteren, men den lille forsinkelsen vi har hatt, er Kruse Smith i ferd med å ta inn igjen, forteller pressansvarlig for Stavangers nye storstue, Kurt Kristensen.

På den nye betongelementfabrikken på Skurve går produksjonen av Konserthusets røde fasadeelementer for fullt.

Utfordringer

– Vi produserer etter planen, og har nå

støpt vel 1300 av totalt 4090 kvadratmeter. På grunn av denne lille forsinkelsen, blir utfordringen å finne nok plass til å lagre elementene. Men foreløpig går dette greit, sier fabrikkchef Harald Tranøy, som har fått en annen utfordring med de store elementene.

– De største elementene er store og tunge. De største veier 12 tonn, og skal flyttes fra støypehallen til slipemaskinen. Men de nye fabrikklokalene er heldigvis bygget for en effektiv produksjon, sier Tranøy.

Han forteller videre at ordretilgangen er god.

– Vi har fått flere mellomstore og små kontrakter, som igjen fører til at vi har god produksjonsflyt på den nye fabrikk. Nå håper vi at sommeren bringer med seg ytterligere jobber, for vi har fortsatt produksjonskapasitet, sier fabrikkchefen.

STÅLE KYLLINGSTAD

Født: 29. juli 1960

Sivilstand: Gift, tre voksne barn

Bor: Klepp

Grunnlegger og eier av IKM-konsernet, som består av et 30-talls norske selskaper, som i fjor omsatte for 2,3 milliarder kroner.

Kåret til Entrepreneur OfThe Year i 2006

– Man når aldri toppen

Ståle Kyllingstad har siden starten i 1989 bygget opp et konsern med 1800 ansatte, men gründeren er livredd for å tenke at en har nådd toppen.

n – Hvis en tror en er på toppen og kan hvile på laurbærene, så er man mest sannsynlig på vei ned. Det er alltid konkurrenter som vet å utnytte en slik

situasjon. Derfor er det viktig at hele organisasjonen er oppmerksom på dette. Alltid, mener Ståle Kyllingstad.

Kyllingstad har meningers mot, og er

ikke redd for å si hva han mener. Kanskje det er derfor han er valgt som leder av Norsk Industri Olje & Gass.

– Jeg er opptatt av forutsigbarhet i

næringslivet. Det er skremmende å se hvor mange som mener mye om oljeindustrien, men som ikke har kunnskap om hva de prater om. Et annet aktuelt tema er oljevernberedskap. Vi har et profesjonelt brannvesen om det brenner, vi har luftambulansen om vi blir syke, men vi har ikke et operativt oljevern med fast ansatte i dette landet. Det burde vi hatt. Alle oljeutslipp som til nå har forurenset vår kyststripe, har

kommet fra båter. Ikke en eneste oljedråpe som har nådd land, har kommet fra oljeinstallasjoner i Nordsjøen, sier en engasjert industrileder. Han bruker også oljeutslippet i Mexicogulfen som et eksempel.

– Politikerne, både i USA og Norge, er dyktige til å promotere hvor handlingsdyktige de er - særlig i media. Men hvorfor lander det da ikke et militærfly på Sola og tar med seg lenser, som ligger

på lager og ikke blir brukt. De er mye bedre enn de som de nå bruker i USA. Slike ting irriterer meg, og jeg forstår ikke at det går an, sier Kyllingstad.

Stolt Jærhu

Han bor fortsatt på Orstad i Klepp kommune, og er stolt av å være jærhu.

– Hvorfor har Jæren fostret så mange gründere?

– Vi har en sunn og god arbeidskultur på Jæren. Vi bygger stein for stein. På Jæren drømmer vi sjelden om lette penger, svarer Kyllingstad, som selv har vunnet i Lotto.

For tre år siden vant han og 11 kamrater 12 rette i tipping og en Lotto-gevinst på 2,7 millioner kroner. Da utbøt moren ”også du da Ståle!”.

Han følger også med i det lokale næringslivet, og er imponert over hva AS Betong har fått til med den nye fabriken på Skurve.

– Det var bemerkelsesverdig og også nødvendig at de reinvesterte i ny fabrikk. Skal man være konkurransedyktig må man hele tiden investere i bedre produksjonsutstyr. Det vil alltid betale seg i det lange løp, sier den jaktglade petroleumsingeniøren, som også er en stor kunde av AS Betong.

Fra ryddegutt til industrieier

Han startet som ryddegutt i Nordsjøen i 1979, og er nå eier av selskaper som har over 1800 medarbeidere ansatt i oljeindustrien. Det hele startet da han i 1989, som nyutdannet petroleumsingeniør, kjøpte sin egen arbeidsplass. Avdelingen i morselskapet Hydrotech AS drev med instrumentering, kalibrering og måleteknikk, derfor heter selskapet IKM.

– Vi hadde noen tøffe år i starten, men vi har hele tiden hatt som prinsipp å bruke mindre enn vi tjener. Det har vist seg å være et fornuftig prinsipp, sier industrilederen.

Han lever et nøkternt liv, og kjører en bil fra 2005. Fritiden bruker han så ofte han kan på jakt, og da spesielt i Sirdal. Kyllingstad kjøpte i 2008 et 30.000 mål stort jaktterreng i Øvre Sirdal, der han jakter fugl og småvilt.

– Det er luksus.

Lærer norsk med mening

AS Betong har blitt en del av regjeringens forbildeprosjekt, og med det har 12 ansatte i bedriften fått muligheten til å forbedre sine kunnskaper i norsk muntlig og skriftlig.

TOUCH SCREEN: Mohamed ben Larbi Messaoud viser Diana Alnæs hvordan de ansatte i AS Betong fører arbeidstidene via en pc-skjerm i produksjonslokalene.

n Linas Znatavicus er utdannet ingeniør i hjemlandet Litauen, men jobber som forskalingsarbeider i AS Betong.

– Nå får jeg muligheten til å lære meg arbeidsrelatert norsk, og målet er å få brukt utdannelsen min fra Litauen her i bedriften, sier Linas Znatavicus. 28-åringen er én av de 12 fremmedspråklige som takket være BKA (basiskompetanse i arbeidslivet) lærer seg norsk muntlig og skriftlig. To kveldstimer hver mandag er 12 ansatte på skolebenken ved Sandnes Opplæringscenter. Kurset er spesialtilpasset AS Betong.

65 millioner til BKA

– Lærerne ved Sandnes Opplæringscenter var her på bedriften i flere dager for å sette seg inn i arbeidsrutinene og hvilke skjema de ansatte må kunne fylle ut, forteller HMS-ansvarlig Marit Sinnes. Hun fikk en forespørsel fra BNL (Byggenæringens landsforening) om AS Betong ville bli én av tre bedrifter i forbildeprosjektet. Nå håper hun å få flere ansatte på skolebenken.

– Det er stor interesse blant norske bedrifter å få BKA-midler. I år har regjeringen tildelt 65 millioner til dette, men det er hundrevis av bedrifter som får avslag, forteller rådgiver Kaja Winsnes i Vox (nasjonalt fagorgan for kompetanseutvikling). Hun og kollega Diana Alnæs var på besøk på Skurve i mars – mest for å lære hvordan midlene blir brukt ute i bedriftene.

– Kurset har fokus på HMS. Målet er at alle ansatte skal bli så språklig trygge at de behersker det å fylle ut avviksskjema. Jeg tror dette blir underrapportert i mange bedrifter med fremmedspråklige medarbeidere, manglende basiskunnskaper i norsk kan være årsaken, mener Marit Sinnes.

Tar integrering på alvor

12 nasjonaliteter er representert i den nye fabrikk på Skurve, noe som er utfordrende for både ansatte og ledelsen.

– Jeg gikk på et norskkurs for noen år siden, men dette kurset er mye bedre. Nå lærer jeg først og fremst ord og uttrykk som jeg trenger på arbeidsplassen, forteller Ibrahim Abd Elah. Egypteren vil ta fagbrev som forskalingssnekker, og da trengs det gode kunnskaper i norsk.

– Det var et lærerikt besøk, og det var betryggende å se at AS Betong bruker midlene på en fornuftig og god måte, sier Diana Alnæs, som mener kompetanseheving blant ansatte også får ned sykefraværet.

KOMPETANSEHEVING

Regjeringen har i år tildelt 65 millioner kroner til kompetanseheving i arbeidslivet (BKA). Alle kan søke BKA-midler. AS Betong er én av tre NBL-bedrifter som deltar i forbildeprosjektet. En fjerdedel av nasjonale kursdeltakere er fremmedspråklige.

Motiverte elever

SKOLE: Sandnes Opplæringscenter er fornøyd med elevene fra AS Betong, og mener alle vil få stort utbytte av kurset.

n – Når vi omtalte bedriften på Skurve som anlegget, så visste de aller fleste ikke hva ordet anlegg var. Det viser hvilke utfordringer de har i yrkeslivet når de ikke har samme språkkompetanse som arbeidskameratene, sier lærer Turid Anfinnsen Byberg. Hun og kollega Alexandra Gjerdrum har lagt opp kurset til de 11 Betong-ansatte.

– Vi lager ordboken de skal lære opp mot det faget de har i bedriften, og da spesielt mot HMS. I tillegg får alle en generell dataopplæring. Vi har et svært godt samarbeid med AS Betong, og det gir utslag i at kursdeltakerne får et godt tilbud, mener Turid Anfinnsen Byberg.

Hest og betong

Betongarbeider Oddvar Stangeland fikk sin første kanin da han lærte å sykle, og sin første hest som 20-åring. Nå har 57-åringen 50 kaniner, 30 sauer, 10 hester, fem høner og to hunder. I tillegg har den driftige betongarbeideren plantet 30-40 sjeldne trær på farsgården på Høyland.

n Noen har mer energi enn andre, og mens de fleste av oss har nok med jobb, familie, hus og hjem, er arbeidsdagen til Oddvar Stangeland bare halvveis når han kommer hjem fra jobben som produksjonsarbeider i AS Betong.

– Jeg står alltid opp 05.50, er på arbeid fra 07 til 15 eller 16.00. Når jeg kommer hjem, tar jeg en kopp te, før jeg går ut til hestene og de andre dyrene. Jeg prøver å komme meg inn for å se ninyhetene, men det er ikke alltid jeg rekker det. I helgene sover jeg helt til åtte, forteller han og smiler. For det er trivselen og gleden med dyrene som er drivkraften. Hestene er alle Islandsponnier, og kaninene er alle rasedyr Liten Tysk Wedder.

– Jeg fikk min første kanin da jeg var ganske liten, faktisk da jeg lærte å sykle. Og siden har jeg vært fascinert av disse dyrene. Jeg driver avl på både kanin og hester, og reiser på utstillinger i hele landet. Det er et veldig godt miljø, forteller han. Det siste kan datteren skrive under på. Hun traff sin tilkommende ektemann på en kaninutstilling, og nå

har Oddvar fått sitt første barnebarn.

Oddvar Stangeland startet som sjåfør i AS Betong i 1973, og har med et lite opphold vært i bedriften i 37 år.

– Det er en trygg og god arbeidsplass med godt miljø. Jeg har ansettelsesnummer 417, mens de som blir ansatt i dag har et tall på over 3000. Jeg tror et fysisk hardt yrke er med å holde meg i form, og gir meg påfyll av energi til å holde på med alle hobbyene mine, sier Stangeland. Han overtok farsgården på Høyland i Sandnes for 20 år siden. Nå er det 97 mål igjen, og mye av det brukes til sau og hest. For i tillegg til egne hester, leier han også ut stallplasser.

Den første hesten kjøpte han for 37 år siden og det var en islending, og siden har det vært den rasen.

– Hvorfor?

– Det er flotte dyr, og så har de fem ganger, mens andre raser har tre. Da går det jo an å ri uten at det humper så fælt, sier han og ler igjen. Islandshestene har tølt og passgang som sine særegne gangarter. I sommer skal familien Stangeland til VM for Islandshester. På

Island selvsagt.

– Vi eier ei hoppe som står på Island, og vi gleder oss til å se den igjen, forteller den dyrekjære 57-åringen.

Trær er en annen hobby, noe som er lett å oppdage om man kikker seg rundt på eiendommen. Hengebjørk, Blodbøk og Nuktasyppress er bare noen av de over 30 forskjellige sortene som er plantet rundt på eiendommen.

– Jeg plantet de fleste da vi bygget huset i 1979, men jeg hadde nok ikke tenkt på at de skulle bli så store, sier han og smiler stolt. De krever også stell, men Oddvar har tid til det også. For noen har bare mer arbeidslyst og energi enn andre.

Eneboliger med særpreg

AS Betong har det siste året levert fem eneboliger til privatkunder. Dette markedet er stadig voksende, og nå har bedriften inngått et samarbeid med flere andre betongprodusenter for å tilby kundene ferdige elementhus i betong. Konseptet har fått navnet The Box.

n Prefabrikkerte betongelementer garanterer kunden en høy bokvalitet. Samtidig får kunden en høy teknisk kvalitet på bygningsdelene, da de er produsert innendørs under streng kvalitetskontroll. I tillegg kan AS Betong tilby en rimelig bolig, som samtidig bruker mindre energi i driftsfasen enn andre sammenlignbare boliger. Betongelementene gir deg stor frihet til å innrede boligen slik du selv ønsker da hele bygget bæres av ytterveggene.

– Det er en økende bevissthet i befolkningen for å utnytte betong som bygningsmateriale. Vi som produsenter har ikke vært dyktige nok til å tilby privatmarkedet egnede boliger. Derfor har vi nå startet konseptet The Box, som er ferdighus, men som også kan levere boliger som er tilpasset kundens behov og ønsker. Med tanke på de fantastiske overflatene vi kan lage, så er jeg overbevist om at privatmarkedet vil vokse, sier direktør Randi S. Egeland.

Nye bygg

RK 4: Nybygg for Rogaland Kunnskapspark.

KJØPMANNSBROTET 7: Nybygg for Kjøpmannsbrotet Eiendom AS

KJØPMANNSBROTET AS: Nybygg for Knut Hatteland.

Rett kvalitet

n Å levere kvalitet, er i mange sammenhenger det samme som å innfri de forventninger noen har til en leveranse. Det kan være at leveransen skal ha en viss funksjon eller at det skal leveres innenfor et gitt tidspunkt. Uansett må det være et mål å levere innenfor de forventninger som kunden har.

Det eksisterer i dag gode systemer internt i alle bedriftene i Risa-konsernet. Med den nye konsernmodellen som er valgt, blir det enda viktigere å videreføre det gode arbeidet som er gjort med nettverksgruppene. Her utveksles positive og nyttige synergier, også innen KS-arbeidet. Konsernbedriftene jobber i ulike bransjer og på ulike nivå, men har et felles mål om å levere rett kvalitet, altså innenfor kundens forventning.

Hvilke forventninger skal da våre kunder ha?

For det første skal våre kunder kunne forvente at våre ansatte som utfører arbeidet, støtter seg på interne systemer for å sikre at leveransen utføres i henhold til kravspesifikasjoner, både fra deg som kun-

de, men også gjeldende lover og regler. Videre skal våre kunder også kunne forvente at vi på arbeidssstedet ivaretar andres og egen sikkerhet på en god måte. Sist, men ikke minst, skal våre kunder kunne forvente dedikerte og engasjerte ansatte som utfører jobben slik de ville ha gjort i sin egen hage eller byrom.

I desember i fjor hadde vi allmannamøte for å runde av 2009 og for å si god jul til hverandre. Situasjonen var komfortabel, med god ordresreserve og spennende prosjekter for 2010. Året begynte likevel med permitteringer på grunn av ekstrem vinter og kulde. Det er derfor på sin plass å takke egne ansatte for oppbakkingen gjennom en situasjon med permitteringer. Samtidig vil jeg også takke våre kunder for tålmodigheten da 1. april kom, og alle prosjekter var ønsket i gang, men vi ikke kunne stille hos alle på likt.

Derimot er vi nå i full gang med alle prosjekter og klar for nye oppdrag. En sommerlig hilsen til alle fra Kurt Idland!

Kurt Idland

Pusser opp æverdig Bjergsted- eiendom

Byggherre: Raik Büchner og Antje Hirschmann
Sted: Bjergsted, Stavanger
Type jobb: Mur, storgatekant i granitt og gras armering.

n Som navnene antyder, kommer Raik Büchner og kona Antje Hirschmann fra Tyskland og har bodd i Norge de siste fem årene. Eiendommen i Bjergsted, med det rundt 100 år gamle huset, kjøpte de for to år siden. Den store hagen på baksiden av huset og nærheten til sentrum gjorde utslaget. Det er imidlertid mye å gjøre med huset og uteområdet. For en travel tannlege som Raik Büchner, er det godt at det finnes krefter som kan trå til mens en selv er på jobb. Arild Primstad i Bjørns hage og anlegg la inn melding på anbudet som familien la ut på Anbudstorget på internett, og dermed var kontakten opprettet.

– Vi ville begynne med gårdsrommet og uteområdet på framsiden av huset. For det første trengte vi en ordentlig plass til å parkere bilen på. Porten som stod her, var dimensjonert for en annen bilstandart enn vi har i dag. Gårdsrommet er også det første som møter en. Vi er veldig godt fornøyd med arbeidet til Bjørns hage og anlegg og det endelige resultatet, smiler Raik Büchner mens kona nikker enig.

Lager glade privathager

Ingenting gleder de ansatte i privathageavdelingen hos Bjørns hage og anlegg mer enn kunder som smiler når de får se resultatet av deres innsats. Her er et lite utvalg fornøyde kunder som Bjørns hage og anlegg har fått i riktig godt humør.

Byggherre: Øyvind Wathne
Sted: Hytte på Li, Sandnes.
Type jobb: Skifer, skifertrapp, natursteinstrapp, stålkanter langs bed, singel og beplantning.

Skaper hyttedømmen på Li

n Da Øyvind Wathne kjøpte fritidseiendommen langs sjøen på Li, var alt til nedfalls. Den nye eieren har fått bygget helt ny hytte, og hadde begynt å planlegge uteområdet da Bjørns hage og anlegg kom inn i bildet. Bjørns hage og

Tar grep om uteområdet

Byggherre: Inge og Sissel Øxnevad
Sted: Tastarustå, Stavanger
Type jobb: 135 kvadratmeter med belegningsstein i gårdsrom, samt utfylling, planering og masseutskifting. Pris: 150.000 kroner

n Ekteparet bygget huset på Tasta i 1984 og har bodd her siden. Etter diverse oppussingsprosjekt innvendig, bestemte paret seg for å ta fatt på uteområdet og å gi det et skikkelig løft.

– Det kom til et punkt da uteområdet trengte en innsats. Det begynte med trappa som vi la skifer på for halvannet år siden. Da vi skulle gå i gang med gårdsrommet, ringte vi til Bjørns hage og anlegg. Kona hadde lagt merke til et byggeskilt nede i byen og det var vel grunnen til at vi tok kontakt med dem. De var raske på pletten og vi var hjemme hos avdelingslederen Arild Primstad for å se på belegningsstein der, forteller Inge Øxnevad.

Valget falt på en stein som gir en helt slett overflate.

– Det første som ble gjort, var å fylle ut deler av gårdsrommet og legge på en masse som gir et stabilt underlag for steinene.

Fra Bjørns hage og anlegg begynte til alle steinene var lagt ned, gikk det omtrent en ukes tid. Vi er veldig godt fornøyd med resultatet. Hele eiendommen har fått et stort løft. Kona kommenterte at hele gårdsrommet ser mye større ut nå enn før, smiler Inge Øxnevad.

anlegg sin privathageavdeling har fra før opparbeidet gårdsrommet til Øyvind Wathne i Stavanger med belegningsstein.

– Eieren er mye ute og reiser og ønsker å ha dette stedet for å komme og lade batteriene. Derfor er det lagt opp til mange vedlikeholdsfrie løsninger som skifer, dekkbark og singel. Dette er en jobb vi er veldig stolte av og som vi har lagt stor flid i, forteller Arild Primstad.

Renser luften i Tjensvollkrysset

Store trafikknutepunkt som Tjensvollkrysset har aldri vært kjent for sin gode luftkvalitet. Med blomster fra Bjørns hage og anlegg, vil luften i hvert fall virke renere for syklistene og fotgjengere som passerer over «glorien».

RENERE LUFT: Med blomster fra Bjørns hage og anlegg, føles i alle fall luften renere i trafikmaskinen i Tjensvollkrysset.

N Bjørns hage og anlegg ble ferdige med å plante rett før åpningen av den mye omtalte «glorien» i Tjensvollkrysset. Blomster, siv og sedumdekke skal være med å gi trafikmaskinen et mykere ansikt mot de rundt 45.000 bilførerne som passerer gjennom krysset hver dag. For ikke å snakke om syklistene og fotgjengere, som vil få en helt annen opplevelse av Tjensvollkrysset enn tidligere. Beplantningen i krysset er likevel bare en liten del av kontrakten til Bjørns hage og anlegg.

– Jobben består for oss for det meste av kantstein. Det er kantstein rundt midtrabatter, rundkjøringen og langs kantene mot veien. Opprinnelige i kontrakten skulle det være i underkant av

3.000 meter, men det er blitt langt over 4.000. Vi skulle egentlig har startet opp i desember, men på grunn av den harde vinteren kom vi ikke i gang før i mars. Det sier seg selv at det har vært travelt med å bli ferdige i tide, smiler anleggsleder Geir Varhaug.

Formann Egil Berheim kan ikke skryte nok av arbeiderne som vært med på anlegget.

– Det er litauiske steinleggere som har vært ansatt hos oss i en årrekke som har lagt alt i sammen av steinarbeid. De er en utrolig god gjeng. Det har vært overtid hver dag, også lørdager, nesten hele anleggsperioden. Fra nå av kaller vi Tjensvollkrysset bare «det litauiske krysset», supplerer Egil Berheim.

Utvider Soma gravlund

Risa AS og Bjørns hage og anlegg har sammen stått for utvidelsen av Soma gravlund i Sandnes. For Bjørns hage og anlegg har arbeidet bestått av belegningsstein, granittblokker, planter og trær.

N Det er Risa AS som er hovedentreprenør med Bjørns hage og anlegg som underleverandør. Anleggsleder Geir Varhaug trekker fram granittarbeidene som spesielt fine. Leverandøren av granittblokkene, Multiblokk, synes også løsningene som var valgt i Soma gravlund er så gode, at de valgte å profilere prosjektet i sitt eget bransjeblad.

– Det er blant annet «rundkjøringer» utført i granitt der gangveiene møtes inne på gravlund. Disse skal beplanteres i midten. Dessuten blir det senere satt opp noen veldig stilige servanter i granitt på flere punkter inne på området, forteller Geir Varhaug.

Bjørns hage og anlegg har ansvaret for gangstiene som er utført i belegningsstein og planting av planter, trær og blomster.

PLANTER: Vlado Petkovic og Pål André Eriksen sørger for at det blir blomster i jorda på Soma gravlund.

RUNDT I RING: Hovedentreprenør Risa AS planerer ut jord til plenene ved å snurre en sprengningsmatte i ring.

GRANITTBLOKKER: Svein Egil Haugstad og Jarle Storlid dunker på plass granittblokker på 600 kilo med millimeters presisjon.

Komfort rundt Comfort Hotell

Det er lite komfort å spore for steinleggerne i Bjørns hage og anlegg under arbeidet med å legge dekket rundt det nye Comfort-hotellet i Løkkeveien. Når arbeidet er ferdig, skal de imidlertid kose seg på den nye utekaféen de også.

FLISELEGGING: Å lime fast betongheller er omtrent som å legge fliser. Ljubomir Dzolic og Håvard Egeland viser hvordan det skal gjøres.

HELE UTEOMRÅDET: De ansatte i Bjørns hage og anlegg har lagt dekket rundt hele uteområdet til det nye Comfort-hotellet.

GODT SAMARBEID: Formann Leif Stokka i Kruse Smith og anleggsleder for Bjørns hage og anlegg, Arnfinn Erga, har funnet en god tone i prosjektet.

N På det meste har åtte steinleggere i Bjørns hage og anlegg vært engasjert med å legge dekket rundt det nye Comfort-hotellet. Prestisjebygget, som er tegnet av arkitektene Brandsberg-Dahl i Stavanger, vil vekke oppsikt i byen med spektakulær fasade og runde former i taket. Det er lagt stor vekt på det arkitektoniske uttrykket både inne og ute. Derfor er det med ekstra stor entusiasme at de ansatte i Bjørns hage og anlegg har stått på for å legge dekket i uteområdet rundt hotellet. Anleggsleder Arnfinn Erga innrømmer at det vært utfordringer knyttet til å jobbe så tett opp mot trafikken. Det er heller ikke mye boltreplass for de ulike faggruppene inne på selve hotelltomta.

– Jeg må trekke fram det gode samarbeidet med Kruse Smith. De har vært veldig flinke med å tilrettelegge for oss slik at vi kommer til der vi trenger det. Den gjengen som har vært med å legge stein rundt hotellet, er utrolig gode folk. For det meste har vi vært fire, fem per-

soner med en topp på åtte personer, forteller Arnfinn Erga.

Skal feire på utekaféen

Bjørns hage og anlegg har limt fast heller i betongen på fortauet langs Løkkeveien. Rundt hele bygget ellers er det lagt ned betongheller på vanlig måte. På framsiden av hotellet blir det et lite uteområde hvor Bjørns hage og anlegg har lagt storgatestein og plantet en del trær.

– Her blir det utekafé i et miljø med butikker og diverse. Når vi er ferdige med jobben en gang før sommeren er over, skal vi reise inn til byen en lørdag formiddag alle oss i Bjørns hage og anlegg som har svettet oss rundt bygget, og ta oss en velfortjent hvil og kikke på alt det vi har laget her, smiler Arnfinn Erga.

Hotellet skal åpne i juli, men på grunn av ulike forsinkelser kan det være at feiringen blant de ansatte i Bjørns hage og anlegg ikke blir før i august.

Kremmerånd

n Det er utrolig hvor fort tiden går. Jeg synes ikke det er lenge siden året begynte. Det henger vel sammen med at vi har en svært travel hverdag. Året 2010 er nok det vi i fremtiden vil huske som året med mye arbeid, men dårlige priser. Men vi holder det gående, og grunnen til det er at vi alle ser og trekker i samme retning. Det er jo også i tider som disse at det å vise kremmerånd, er svært viktig.

Hva er en kremmer?

En eldre kar fra Jæren sa til meg en gang at en kremmer er en som om morgenen putter 50 øre i lommen, og på kvelden tar ut en krone. Filosofien er klar; se muligheter der andre ser problemer!

Løsningsorientering er utrolig viktig i disse tider. Et godt eksempel på dette er den nye konsernmodellen som

er valgt. Med denne løsningen får vi utviklet videre det beste i hvert enkelt selskap på en god og kostnadseffektiv måte. På sikt vil dette være med på å skape verdier.

2010 har til nå vært tøft. Vi har vært igjennom en knallhard vinter som har skaffet oss mye ekstra arbeid. Særlig E 18-prosjektet har skapt oss meget hodebry. Lønnsomheten er elendig, men det positive er at vi har lært mye. Det har oppstått problemer som for oss har vært ukjente, og de som har vært involvert i prosjektet, skal ha all ære for kreative løsninger.

Vi har utført ca 50 prosjekter så langt i år, og omsetter i henhold til budsjett.

Dette hadde vi aldri greid uten at den enkelte tok ansvar, og uten det faktum at vi har gode samarbeidspartnere som står på ekstra når det er behov.

Grunnen til at vi vinner såpass bra med oppdrag, er langt på vei pris, men ikke pris alene. Vi har fått god orden på

kvalitet og HMS. Dette sammen med at vi gjennomfører på avtalt tid, er svært viktig. Omdømmet er utrolig viktig, og når folk hører navnet Holt Risa, vil jeg at de skal tenke seriøsitet og kvalitet. Dette tror jeg vi har klart å få til, men det er et stempel som trenger stadig vedlikehold.

Vi hadde håpet på å kunne stanse all drift i sommerferien, men dette klarer vi ikke. Vi har tre større prosjekter gående i Oslo. Alle skal være ferdigstilt innen utgangen av fellesferien, så vi må være noe fleksible når det gjelder gjennomføringen av denne.

Vi er avhengig av velvilje fra en del av folkene ute, og her inne på kontoret skal vi ta ferien på omgang, så jeg satser på at vi skal klare dette.

Over ferien er det flere interessante jobber som skal i gang og jeg håper og regner med at vi skal vinne vår del av disse. Det er derfor svært viktig at vi ved siden av arbeidet, klarer å nyte den flotte sommertiden vi nå er inne i og klarer å lade batteriene slik at vi kan gå på disse oppgavene med ny energi.

Jeg ønsker alle ansatte og kunder en fin sommer og takker for innsatsen så langt. Det ser greit ut med sysselsettingen utover høsten, så nyt sommervarmen med familie og venner og samle krefter til videre innsats.

Øyvind Gonsholt

Prosjekt Brobekkveien, Oslo

n Denne jobben, som består av stålknepeling, er veldig krevende på grunn av strenge krav til nøyaktighet på boring og montering. Toleransene er i utgangspunktet lik null. Her begynte vi i midten av mai med to borerigger og to monteringslag. På dette prosjektet har vi en rigg selv, og så har vi leid inn Audun Aune og Raymond Remso fra Fosen Brønnboring i Trøndelag. Disse har vi et

meget godt samarbeid med. Disse to karene gjør en kjempejobb for oss. Det skal totalt bores og monteres cirka 2300 meter med stålknepeling i dimensjoner fra Ø-90 til Ø-180. Gjennom de første ukene av prosjektet da transportstrekken pågikk, var det en hektisk hverdag med leveranser til dette prosjektet. Vi måtte alltid ligge tre, fire dager i forkant av alt som skal inn på tomten. Men

dette har gått veldig bra, så det jeg kan si om dette prosjektet, er at alt går etter planen og alle gutta på jobben har gjort en fremragende jobb. Så det er bare å stå løpet ut nå, for det er flere jobber som står og venter. Vi har mange meter med stål som skal i bakken før en kan tenke på ferie.

Fast grunn i «sumpen»

Holt Risa har fundamentert grunnen for en rekke næringsbygg på Forus, nå seneste for Global Maritimes praktbygg. Innsjøen som tidligere dekket Forus har etterlatt seg så løse masser at betongpelene nærmest glir ned i bakken.

Uten god fundamentering, ville det ikke vært mulig å bygge ut Forus-området med 1.100 bedrifter og 25.000 arbeidsplasser slik det er blitt i dag. Utviklingen av Forus begynte på slutten av 60-tallet. Før dette, var området myrlandskap og innsjø. På grunn av at den tidligere «sumpen» ligger bare én til to meter over sjønivået, står grunnvannstanden høyt under bakken. Massene som det blir bygget på, er uten fast fjell og består stort sett av bunnfallsedimenter og morenemasser. Det er derfor få bygg på Forus som har underjordisk parkeringsanlegg, rett og slett fordi det blir for kostbart å bygge.

Kjenner grunnen godt

Holt Risa har fundamentert grunnen for en rekke av næringsbyggene her, og de ansatte kjenner utfordringene med å bygge i området.

– Det er veldig spesielt å fundamenterer på Forus. Det øverste laget må vi dunke oss gjennom, men så glir pelene lett 20, 30 meter ned før de får nok motstand. Etter kravene skal vi dunke til pelen beveger seg under en millimeter for hvert slag. På det meste må vi 32 meter ned i bakken på denne tomte, gliser maskinfører Kjell Reidar Overskeid.

Han og hjelpemannen, Magnor Grannes, skal sette ned rundt 15.000 meter med peler for å holde oppe det nye kontorbygget til Global Maritime på Forus.

Nøye kontrollert

Kontorbygget er et av mange bygg som Block Berge Bygg på Øksnevad har vært totalentreprenør for på Forus. Nabobygget for eksempel, hvor Subsea 7 holder til, har Block Berge Bygg hatt ansvaret

PRAKTBYGG: Det er ikke et hvilken som helst bygg Magnor Grannes og Kjell Reidar Overskeid peler for.

KRAFTIGE PLUGGER: (F.v.) Magnor Grannes og Kjell Reidar Overskeid i Holt Risa prøver sammen med Rune Skeie og Rune Jørgensen i Block Berge Bygg å velte en betongpele uten særlig hell.

for og Holt Risa fundamentert grunnen for. Holt Risa har tatt på seg fundamenteringen for seks, sju andre Block Berge Bygg-prosjekt på Forus de siste årene.

– Vi er veldig godt fornøyd med den jobben Holt Risa gjør. Det er få fagområder hvor det er så mange kontroller av arbeidet. På dette bygget er utbyggeren

pålagt å leie inn et firma til å foreta en såkalt PDA-måling (pile driving analysis). Da sjekker de både maskinene til Holt Risa og at pelene tåler det de skal. Det er svært viktig at fundamentet holder. Gjør det ikke det, kan hele bygget falle sammen, understreker prosjektlederen til Block Berge Bygg, Rune Jørgensen.

Maler pelene

På grunn av at bakken på Forus siger med mellom 10 og 20 centimeter i året, er rundt halvparten av pelene som blir satt ned under nybygget til Global Maritime, innsatt med et strøk bitumen. Dette er et stoff som blir malt på pelen hos Jærbetong og er omtrent det samme

som sort bek.

– Når bakken siger, øker vekten av jorda som presser pelene nedover. Dette er et trykk som kommer i tillegg til vekta av bygget. Derfor kan en øke bæreevnen på pelene bare med å sette dem inn med bitumen og på den måten redusere friksjonen mellom pelen og jorda som siger.

Dette høres kanskje veldig teoretisk ut, men det blir gjort nøye beregninger som er grunnlaget for dette, opplyser anleggslederen for Block Berge Bygg, Rune Skeie.

Å gjøre hverandre gode

HMS

Kundefokus

Kompetanse

Kvalitet

Kremmerånd

Åpenhet og ærlighet

www.risa.no

Å gjøre hverandre gode er Risa-konsernets visjon, og *HMS, kundefokus, kompetanse, kvalitet, kremmerånd og åpenhet og ærlighet* er de verdiene som skal legges til grunn når visjonen skal omsettes i handling. Verdiene er likeverdige og skal prege hele konsernet med alle dets medarbeidere.

Risa-konsernet

I dag er Risa-konsernet gjennom sine fem datterselskap regionens ledende entreprenørselskap. Og vi satser på videre vekst. Et naturlig steg framover vil være å markere oss på nasjonalt nivå. Den største og viktigste ressursen vår for å nå dette målet er de dyktige medarbeiderne vi har, og forankringen i en kultur preget av tillit, ansvar og entusiasme. Vi tror at vekst og framgang skapes av trygge og utviklende arbeidsforhold.